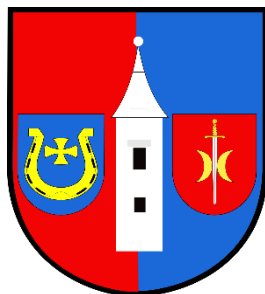

WÓJT GMINY SPYTKOWICE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA MIEJSCOWOŚCI LIPOWA W GMINIE SPYTKOWICE

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. arch. krajobr. Mateusz Kulig

Mateusz Kulig

mgr inż. arch. krajobr. Anna Przeniczny

Anna Przeniczny

Kraków, styczeń 2024

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	6
1.1. Wprowadzenie	6
1.2. Podstawa prawna	6
1.3. Zakres merytoryczny	6
1.4. Cel opracowania	7
1.5. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu Prognozy	7
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	7
2.1. Zakres przestrzenny	7
2.2. Cele projektowanego dokumentu	8
2.3. Aktualne i projektowane zagospodarowanie terenu	8
2.4. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie planu	10
3. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	12
4. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	12
4.1. Uwarunkowania wynikające z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowice	12
4.2. Uwarunkowania wynikające z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	12
4.3. Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego	12
4.4. Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego	14
4.5. Powiązania z pozostałymi dokumentami	14
5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	15
6. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU	15
6.1. Położenie i ukształtowanie terenu	15
6.2. Rzeźba terenu i budowa geologiczna	17
6.3. Surowce mineralne	19
6.4. Gleby	20
6.5. Wody	23
6.5.1. Wody powierzchniowe	23
6.5.2. Wody podziemne	24
6.6. Warunki klimatyczne	26
6.7. Szata roślinna	27
6.8. Świat zwierząt	28
6.9. Krajobraz	28
6.10. Dziedzictwo kulturowe	29

6.11. Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem oraz zasoby cenne przyrodniczo i ich ochrona _____	30
7. STAN ŚRODOWISKA I JEGO ZAGROŻENIA, SZCZEGÓLNIENIE NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM _____	34
7.1. Jakość powietrza i lokalne źródła zanieczyszczeń _____	34
7.2. Gleby _____	36
7.3. Jakość i ochrona wód _____	36
7.3.1. Jakość wód powierzchniowych _____	36
7.3.2. Jakość wód podziemnych _____	37
7.3.3. Przeobrażenia stosunków wodnych i ich odporność na zanieczyszczenia _____	38
7.3.4. Ochrona ujęć lokalnych _____	38
7.3.5. System zaopatrzenia w wodę _____	38
7.3.6. Kanalizacja _____	39
7.3.7. Zagrożenie zalaniem wodami powodziowymi i okresowe podtopienia _____	40
7.4. Klimat akustyczny _____	42
7.5. Gospodarka odpadami _____	43
7.6. Geologia _____	44
8. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU _____	46
9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM LUB KRAJOWYM _____	46
9.1. Formy ochrony przyrody _____	46
9.2. Lasy ochronne _____	46
9.3. Strefy ochronne ujęć wody _____	46
9.4. Dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym _____	47
9.5. Dokumenty ustanowione na szczeblu wspólnotowym _____	48
9.6. Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym _____	50
9.7. Dokumenty ustanowione na szczeblu wojewódzkim i powiatowym _____	51
9.8. Dokumenty gminne zawierające cele ochrony środowiska _____	51
10. OCENA UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE ZMIANY PLANU CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYM NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM _____	52
11. OKREŚLENIE PRZEWIDYWALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 ppkt e Ustawy z dnia 3.10. 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko) _____	53
12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO _____	59
13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU _____	59
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM, PODSUMOWANIE _____	60
15. MATERIAŁY WEJŚCIOWE _____	62

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Obszar objęty projektem planu. Załącznik do Uchwały Nr XXXII/329/22 Rady Gminy Spytkowice z dnia 9 lutego 2022 r. _____	6
Ryc. 2. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice	8
Ryc. 3. Położenie administracyjne obszaru objętego opracowaniem _____	16
Ryc. 4. Położenie obszaru objętego projektem planu na tle jednostek fizyczno-geograficznych ____	17
Ryc. 5. Przeglądowa mapa geologiczno-inżynierska Polski _____	19
Ryc. 6. Złoża kopalin _____	20
Ryc. 7. Kompleksy rolniczej przydatności gleb _____	21
Ryc. 8. Klasyfikacja użytków gruntowych _____	22
Ryc. 9. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych _____	24
Ryc. 10. Rozbudowa bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce, 2013	31
Ryc. 11. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska _____	32
Ryc. 12. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody _____	33
Ryc. 13. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią _____	41
Ryc. 14. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożone podtopieniami _____	41
Ryc. 15. Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi _____	45

SPIS TABEL

Tab. 1. Struktura powierzchniowa kategorii przeznaczenia terenów wyznaczonych w projekcie planu	9
Tab. 2. Bilans przyrostu terenów inwestycyjnych w stosunku do obowiązującego Planu _____	10
Tab. 3. Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice _____	21
Tab. 4. Struktura użytków gruntowych obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice _____	21
Tab. 5. Struktura klasoużytków rolnych obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice _____	22
Tab. 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi _____	35
Tab. 7. Przegląd oddziaływań na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) _____	37

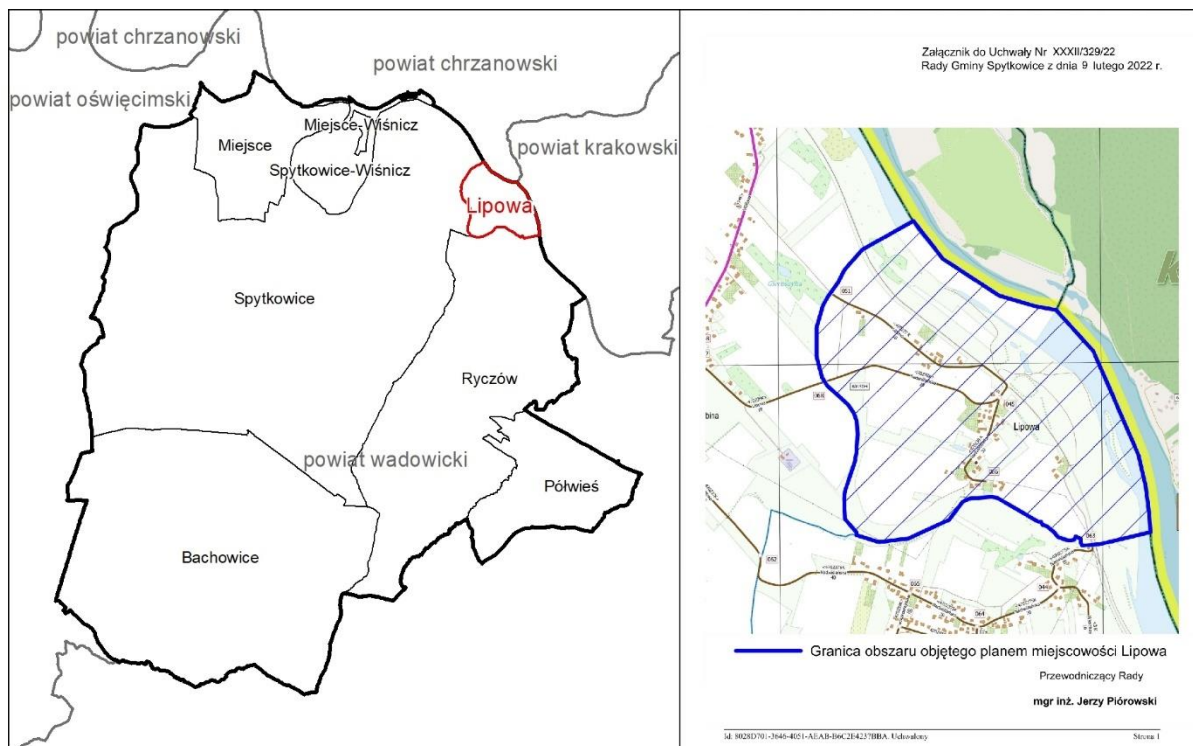
ZAŁĄCZNIKI

- OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY
- ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY – MAPA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice (skala 1:5000, pomniejszenie ze skali 1:2000)

1. WSTĘP

1.1. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie sporządzono na potrzeby przygotowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowo zgodnie z Uchwałą Nr XXXII/329/22 Rady Gminy Spytkowo z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Lipowa w Gminie Spytkowo.

Ryc. 1. Obszar objęty projektem planu. Załącznik do Uchwały Nr XXXII/329/22 Rady Gminy Spytkowo z dnia 9 lutego 2022 r.

1.2. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

1.3. Zakres merytoryczny

Zakres Prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wadowicach uzgodnili zakres prognozy oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice w zakresie określonym zgodnie z podjętą Uchwałą Nr XXXII/329/22 przez Radę Gminy Spytkowice z dnia 9 lutego 2022 r.

Zakres niniejszej Prognozy został ustalony pismem RDOŚ w Krakowie Nr OO.411.3.73.2022.MZi z dnia 29 lipca 2022 r. oraz pismem PPIS w Wadowicach NZ.90830.22.2022 L.dz.3418.22 z dnia 2 sierpnia 2022 r.

1.4. Cel opracowania

Podstawowym celem Prognozy jest ocena projektu planu i eliminacja ewentualnych rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Jej zadaniem jest identyfikacja i ocena najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne warunki środowiska w warunkach realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu.

1.5. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu Prognozy

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych i graficznych oraz analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska.

W celu wykonania Prognozy niezbędne było przeprowadzenie szeregu analiz m.in.: materiałów archiwalnych, obowiązujących przepisów prawa, dokumentów powiązanych z projektem planu. Jako stan odniesienia, przyjęto charakterystykę stanu środowiska przyrodniczego oraz stan zagospodarowania terenów określony w najaktualniejszych dokumentach środowiskowych, w tym w opracowaniu ekofizjograficznym oraz dostępnych materiałach gminnych, a także przeprowadzonej wizji terenu.

Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu analizy struktury przyrodniczej terenu Gminy i jej sąsiedztwa (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy planowanych zmian w obszarach objętych projektem planu, mając na celu identyfikację ewentualnych problemów i konfliktów.

Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w stanie istniejącym. Następnie poddano ocenie przyszłe funkcjonowanie środowiska pod wpływem możliwych dalszych przemian wprowadzonych projektem planu.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Zakres przestrzenny

Podjęmowana procedura sporządzenia planu dotyczy miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice o łącznej powierzchni 84,26 ha. Są to tereny zlokalizowane w północno-wschodniej części Gminy (Ryc. 1).

Ryc. 2. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowo

2.2. Cele projektowanego dokumentu

Podejmowany projekt planu ma na celu stworzenie prawnych warunków dla planowanego zagospodarowania obszaru objętego planem, w zgodności z wymogami ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowo. Projekt planu ma również na celu wskazanie uwarunkowań prawnych wynikających z przepisów odrębnych, prawomocnych rozporządzeń i decyzji.

2.3. Aktualne i projektowane zagospodarowanie terenu

Dzisiejsza zabudowa na terenie gminy Spytkowo w większości ma charakter ogólnowiejski (jednorodzinny i zagrodowy), skupiony przy szlakach komunikacyjnych przecinających poszczególne miejscowości. Dominują budynki murowane o modernistycznej architekturze wykonane metodami współczesnej techniki budowlanej. Typowa zabudowa zagród składa się tu przeważnie z domu mieszkalnego dwukondygnacyjnego o dachu płaskim (pozostałość po architekturze z lat 60–tych i 70–tych XX wieku) lub domu dwu-trzykondygnacyjnego o dachu wielospadowym z akcentami regionalnej podkarpackiej architektury, ostatnio coraz częściej dwuspadowym, ustawionego frontem do drogi oraz budynków gospodarczych ustawionych szczytem lub frontem do drogi, również o typowej dwuspadowej konstrukcji dachu. Regułą jest murowana konstrukcja budynków. Wykończenie elewacji budynków, rodzaj pokrycia dachowego, typ i konstrukcja płotu, elementy małej architektury, itp., są bardzo zróżnicowane i odpowiadają indywidualnym gustom właścicieli. Na terenie większości wsi można jeszcze spotkać stare drewniane budynki, stanowiące świadectwo dawnej zabudowy miejscowości. Ich stan techniczny jest zły. Obserwuje się proces likwidacji tych obiektów i zabudowę

działek nowymi budynkami. Niekorzystne, np.: z punktu widzenia kosztów rozbudowy infrastruktury technicznej, jest postępujące rozproszenie zabudowy, mające swoją genezę już kilkaset lat wstecz. Wybitnym tego przykładem jest obecny układ przestrzenny sołectw Ryczów i Spytkowice, które składają się z wielu odrębnych, znacznie oddalonych od siebie osiedli. O ile dalszy rozwój tych miejscowości (zapełnianie kolejnych, wolnych parceli przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową) zrekompensuje nakłady poniesione na rozbudowę infrastruktury technicznej (drogi, wodociąg, kanalizacja) o tyle powstają *de facto* osiedla mieszkaniowe bez żadnego związku z historycznie ukształtowanymi układami przestrzennymi centralnych części tych sołectw. W południowej części Gminy w rejonie kompleksów leśnych oraz w północnej części Gminy w rejonie doliny rzeki Wisły rozwija się zabudowa letniskowa oraz jednorodzinna rezydencjonalna (tak zwane „drugie domy”). W okresie ostatnich kilkunastu lat na terenie Gminy dość prędko rozwija się nowa fala osadnictwa. Według danych GUS w latach 2010-2021 na terenie gminy Spytkowice powstało ogółem 274 nowych budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania.

Postępujące zmiany w zagospodarowywaniu obszarów objętych projektem planu odbywają się zgodnie z obowiązującymi dokumentami planistycznymi:

1. [od 2019 r.]

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice uchwalonego Uchwałą Nr V/38/19 Rady Gminy Spytkowice z dnia 10 kwietnia 2019 r.

2. [od 2004 r.]

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice, przyjęty Uchwałą Nr XVI/124/04 Rady Gminy Spytkowice z dnia 12 lutego 2004 r., wraz ze zmianami podjętymi:

- Uchwałą Nr XII/86/11 Rady Gminy Spytkowice z dnia 27 września 2011 r.,
- Uchwałą Nr XXIII/213/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 25 stycznia 2021 r.,
- Uchwałą Nr XXVII/262/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 24 czerwca 2021 r.,

Sołectwo Półwieś znajdujące się w granicach administracyjnych Gminy od 01.01.2007 roku nie posiada opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego. Podobna sytuacja prawna odnosi się do niewielkiej miejscowości Wiślicz (aktualnie obręb ewidencyjny: Miejsce-Wiśnicz, Spytkowice-Wiśnicz), która została przyłączona do gminy Spytkowice 01.01.2017 r. (zmieniło się naturalnie koryto Wisły, co spowodowało, że Wiślicz znalazł się po drugiej stronie rzeki w stosunku do gminy Alwernia).

Podejmowany projekt planu dotyczy obszaru miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice o łącznej powierzchni 84,26 ha. Głównym uwarunkowaniem brany pod uwagę przy wyznaczaniu zasięgu terenów o różnych zasadach zagospodarowania w projekcie planu było aktualnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice (Uchwała Nr V/38/19 Rady Gminy Spytkowice z dnia 10 kwietnia 2019 r.). Studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania Gminy.

Tab. 1. Struktura powierzchniowa kategorii przeznaczenia terenów wyznaczonych w projekcie planu

Przeznaczenie terenów		Powierzchnia [ha]	% pow. ogólnej planu
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MN	3,17	3,76
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług	MN-U	10,40	12,34
teren usług sportu i rekreacji lub usług bezpieczeństwa i porządku publicznego	US-UB	0,20	0,24

teren usług kultu religijnego	UR	0,02	0,02
teren drogi lokalnej	KDL	0,85	1,00
tereny dróg dojazdowych	KDD	0,90	1,07
teren komunikacji drogowej wewnętrznej	KR	0,41	0,48
tereny rolnictwa z zakazem zabudowy	RN	31,31	37,15
tereny zabudowy zagrodowej	RZM	2,04	2,42
tereny wód powierzchniowych śródlądowych	WS	12,59	14,94
tereny zieleni naturalnej	ZN	22,39	26,57
suma LIPOWA		84,26	100,00

W projekcie planu wyznacza się nowe tereny do potencjalnego rozwoju urbanizacji stanowiące nowe tereny inwestycyjne wynikające ze Studium: + 6,23 ha, dotyczące następujących kategorii terenów:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN),
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U),
- tereny dróg publicznych (KDL, KDD),
- tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (KR).

Tab. 2. Bilans przyrostu terenów inwestycyjnych w stosunku do obowiązującego Planu

Przeznaczenie terenu w projekcie planu	Przeznaczenie terenu w obowiązującym planie	Powierzchnia [ha]
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN)	tereny rolne (R1)	3,06
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U)	tereny rolne (R1)	2,53
tereny dróg publicznych (KDL, KDD)	tereny rolne (R1), tereny zieleni nieurządzonej (łąki, zakrzewienia i zadrzewienia) (ZK)	0,35
tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (KR)	tereny rolne (R1), tereny zieleni nieurządzonej (łąki, zakrzewienia i zadrzewienia) (ZK)	0,29

Dodatkowo projekt planu wskazuje przyrost nowych terenów zabudowy związanej z rolnictwem – tereny zabudowy zagrodowej (RZM): + 2,04 ha.

2.4. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie planu

Uchwała obejmuje ustalenia planu zawarte w treści uchwały (tekst planu) i w części graficznej planu (rysunek planu) będącej załącznikiem do uchwały.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego składają się z następujących rozdziałów:

Rozdział 1: Przepisy ogólne.

Rozdział 2: Ustalenia ogólne - Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego; Wymagania dotyczące kształtowania przestrzeni publicznych; Zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości; Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu; Ochrona przeciwpożarowa i przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom (w tym zagrożenie powodziowe, osuwiska); Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; Zasady przebudowy i rozbudowy układu komunikacyjnego, zasady obsługi w zakresie komunikacji oraz w zakresie infrastruktury technicznej i komunalnej.

Rozdział 3: Ustalenia szczegółowe – przeznaczenie terenów oraz zasady ich zagospodarowania.

Rozdział 4: Przepisy końcowe.

Przeznaczenie terenów oraz zasady ich zagospodarowania zawierają parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy.

Projekt planu wprowadza następujące tereny o różnym przeznaczeniu podstawowym i uzupełniającym lub zróżnicowanych warunkach zabudowy i zagospodarowania, oznaczone następującymi symbolami identyfikacyjnymi:

- **1-2MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **1-5MN-U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- **1US-UB** – teren usług sportu i rekreacji lub usług bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- **1UR** – teren usług kultu religijnego,
- **1KDL** – teren drogi lokalnej,
- **1-2KDD** – tereny dróg dojazdowych,
- **1KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej,
- **1-5RN** – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy,
- **1-2RZM** – tereny zabudowy zagrodowej,
- **1-5WS** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- **1-3ZN** – tereny zieleni naturalnej.

Na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji usług handlu wielkopowierzchniowego oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. W terenach 1-2MN, obowiązuje ponadto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko. Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U) objęły zarówno tereny zabudowy istniejącej jak i tereny dotychczas niezabudowane. Ustala się podstawowe przeznaczenie terenów pod (1) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z wykluczeniem terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej, (2) teren usług z wykluczeniem terenu usług handlu hurtowego, usług handlu wielkopowierzchniowego, usług nauki, usług edukacji, usług kultu religijnego. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U) mają największy udział spośród terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe – 76,6% wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej. Uzupełnieniem dla nich są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), stanowiące 49,1% ogólnej powierzchni nowych terenów wskazanych ustaleniami projektu planu do zainwestowania. Ustala się podstawowe przeznaczenie terenów 1-2MN pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z wykluczeniem terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej. Dla obsługi terenów zabudowy mieszkaniowej został ustalony system dróg publicznych – teren drogi lokalnej i tereny dróg dojazdowych, a także teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Pod działalność usługową wyznaczone zostały: teren usług sportu i rekreacji lub usług bezpieczeństwa i porządku publicznego (US-UB) oraz teren usług kultu religijnego (UR). W otoczeniu terenów wskazanych dla rozwoju budownictwa wyznaczone zostały tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), dla których obowiązuje zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków i wiat oraz tereny zieleni naturalnej (ZN) z zakazem realizacji budynków i wiat. Dodatkowo wyznaczone zostały dwa nowe tereny zabudowy zagrodowej o łącznej powierzchni 2,04 ha. Zgodnie z ustaleniami zasad zagospodarowania w przeznaczeniu terenów zabudowy zagrodowej mieści się lokalizacja m. in. agroturystyki.

3. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Nie przewiduje się żadnego występowania transgranicznego oddziaływania na środowisko będącego skutkiem realizacji postanowień projektu planu.

4. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

4.1. Uwarunkowania wynikające z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowice

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowice zostało przyjęte Uchwałą Nr V/38/19 Rady Gminy Spytkowice z dnia 10 kwietnia 2019 r. W obowiązującym Studium tereny objęte projektem planu w miejscowości Lipowa wskazane zostały jako:

- **MN** – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **RMU** – tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz zagrodowej,
- **R** – tereny o dominującej funkcji terenów rolnych,
- **WS** – tereny wód powierzchniowych.

W Studium wskazane zostały również obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze stanowiące podstawę do wyznaczenia przyrostu terenów inwestycyjnych w procedowanym aktualnie projekcie mpzp.

4.2. Uwarunkowania wynikające z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze objętym projektem planu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowice, przyjęty Uchwałą Nr XVI/124/04 Rady Gminy Spytkowice z dnia 12 lutego 2004 r., wraz ze zmianami podjętymi:

- Uchwałą Nr XII/86/11 Rady Gminy Spytkowice z dnia 27 września 2011 r.,
- Uchwałą Nr XXIII/213/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 25 stycznia 2021 r.,
- Uchwałą Nr XXVII/262/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 24 czerwca 2021 r.,

W obowiązującym MPZP obszary poddawane zmianie określone zostały jako:

- **MM, MMx** – tereny zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej, usługowej, rzemieślniczo-wytwórczej,
- **UK** – tereny kultu religijnego,
- **UU** – tereny aktywności gospodarczej,
- **R1** – tereny rolne,
- **ZK** – tereny zieleni nieurządzonej (łąki, zakrzewienia i zadrzewienia),
- **WO** – tereny wód otwartych,

4.3. Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

W opracowaniu ekofizjograficznym (2017 r.) – na podstawie analizy istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego w gminie Spytkowice wyodrębniono następujące kategorie obszarów

różniące się naturalnymi predyspozycjami do kształtowania zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy:

1) obszary predysponowane do rozwoju osadnictwa i rolnictwa;

Zajmują one w gminie Spytkowice stosunkowo największą powierzchnię. Do tej kategorii należą obszary położone w obrębie wierzchowiny i łagodnych stoków garbów Pogórza Wielickiego i Podgórze Wilamowickiego, a także w dolinie rzeki Wisły. Predyspozycje tych obszarów wynikają głównie z korzystnych warunków glebowych dla rozwoju rolnictwa (tutaj znajduje się większość terenów o glebach II i III klasy bonitacyjnej) oraz z korzystnych warunków klimatyczno-bonitacyjnych, które sprzyjają zarówno rozwojowi osadnictwa jak i rolnictwa. Współwystępowanie na tym samym obszarze korzystnych warunków naturalnych zarówno dla rozwoju osadnictwa jak i rolnictwa rodzi sytuację potencjalnie konfliktową na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze względu na uzasadnione wnioski właścicieli gruntów o rozszerzanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową z jednej strony, oraz konieczność ochrony wartościowych terenów rolnych przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. W warunkach gminy Spytkowice brak jest kryteriów przyrodniczych, które pozwalałyby na jednoznaczne rozgraniczenie pomiędzy obszarami predysponowanymi do rozwoju tych funkcji. W związku z tym na etapie formułowania ustaleń dokumentów planistycznych i strategicznych zaistnieje potrzeba rozwiązania kompromisowego uwzględniającego również przesłanki inne niż przyrodnicze. Należy podkreślić, że istotną barierą dla rozwoju funkcji osadniczych są warunki naturalne w postaci występowania osuwisk, terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Tereny te powinny być wyłączone z możliwości pełnienia funkcji osadniczych oraz aktywności gospodarczych.

2) obszary predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych:

- dolina rzeki Wisły wraz z zaroślami krzewiastymi i trwałymi użytkami zielonymi;
- istniejące lasy (w tym lasy uznane za ochronne);
- doliny małych cieków wodnych wraz z zadrzewieniami rosnącymi wzdłuż koryt, na zboczach i w lejach źródłowych;
- tereny rolne z dużą ilością zadrzewień;
- tereny rolne predysponowane do tworzenia nowych zalesień i zadrzewień ze względu na znaczne nachylenia terenu (tereny zagrożone osuwiskami i ruchami masowymi) oraz kompleksy gleb V i VI klasy bonitacyjnej).

Powyższe obszary objęte są częściowo istniejącymi (NATURA 2000) lub proponowanymi (rezerваты przyrody, użytki ekologiczne) formami ochrony przyrody.

3) obszary predysponowane do zagospodarowania na cele eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych;

4) obszar predysponowany do zagospodarowania na cele gospodarki rybackiej.

Obszary objęte projektem planu w miejscowości Lipowa zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym (zasoby środowiska przyrodniczego) znajdują się w zasięgu:

- głównych korytarzy ekologicznych,
- lokalnych korytarzy ekologicznych,
- korytarzy ekologicznych – sieć ekologiczna 2012,
- projektowanego użytku ekologicznego „łączany”.

❖ Przyrosty terenów inwestycyjnych w miejscowości Lipowa częściowo znajdują się w obrębie kompleksów gleb podlegających ochronie ze względu na najwyższą wartość użytkową dla rolnictwa – 86,4% wskazanego przyrostu stanowią gleby najwyższych klas bonitacyjnych (I-III klasa bonitacyjna). Możliwość zmiany sposobu użytkowania na cele nierolnicze wskazanego terenu zależeć będzie zatem od zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pozostałe obszary stanowiące przyrost nowych terenów inwestycyjnych znajdują się w zasięgu kompleksów gleb podlegającej złagodzonej ochronie. Nie są to więc tereny wskazane do ochrony ze względu na istotne znaczenie dla produkcji rolniczej. Tereny te nie charakteryzują się również wybitnymi walorami przyrodniczymi, co predysponuje je do pełnienia funkcji użytkowych.

4.4. Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego

Projekt planu nie narusza ustaleń Studium. Cele rozwoju Gminy określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice uchwalonym Uchwałą Nr V/38/19 Rady Gminy Spytkowice z dnia 10 kwietnia 2019 r., są zgodne z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Małopolskiego” – Uchwała Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Zgodność ta wyraża się w kluczowych zasadach polityki przestrzennej, których realizacja wymaga skoordynowanych działań na poziomie regionalnym i lokalnym:

1. Oszczędne gospodarowanie przestrzenią zurbanizowaną i racjonalne jej wykorzystanie.
2. Oszczędne gospodarowanie zasobami naturalnymi i dbałość o poprawę jakości środowiska.
3. Zachowanie bioróżnorodności w najcenniejszych obszarach.
4. Ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu.
5. Zmniejszanie ryzyka katastrof naturalnych.

W aktualnie obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego teren Gminy przynależy do obszaru nazwanego „Oaza”, charakteryzującego się niską gęstością zaludnienia, niskim poziomem urbanizacji oraz stabilizacją procesów demograficznych. Obszar funkcjonalny „Oaza” położony jest w Dolinie Górnej Wisły oraz częściowo Podgórzu Wilamowickim. Oaza stanowi enklawę wśród otaczających go mocno zurbanizowanych i stosunkowo wysoko rozwiniętych gospodarczo terenów. Jego oryginalną cechą jest występowanie wielkich rybnych stawów hodowlanych – jeszcze o średniowiecznej genezie – oraz licznych meandrów i starorzeczy Wisły, Skawy i Wieprzówki.

Gmina Spytkowice znalazła się wśród potencjalnych obszarów wskazanych w PZPWM do wyznaczenia nowych parków krajobrazowych – Park Krajobrazowy Stawów Zatorskich obejmujący gminy: Zator, Spytkowice, Przeciszów. Dodatkowo w PZPWM wskazane zostały rekomendacje do kształtowania polityki przestrzennej w dokumentach planistycznych i strategicznych gmin: *Ochrona cennych obszarów przyrodniczych oraz regionalnych i ponadregionalnych korytarzy ekologicznych wymaga uwzględnienia ich przebiegu w lokalnych aktach planistycznych.*

4.5. Powiązania z pozostałymi dokumentami

Poza omówionymi: obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,

opracowaniem ekofizjograficznym, planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego, projekt planu powiązany jest również z:

- Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Spytkowice na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025 – jest to najważniejszy dokument dotyczący problematyki ochrony środowiska na terenie Gminy. Powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.
- Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Spytkowice na lata 2021-2027 z elementami Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE);
- Gminnym Programem Opieki nad zabytkami Gminy Spytkowice na lata 2019-2022;
- Strategią Rozwoju Gminy Spytkowice na lata 2022-2030.

5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

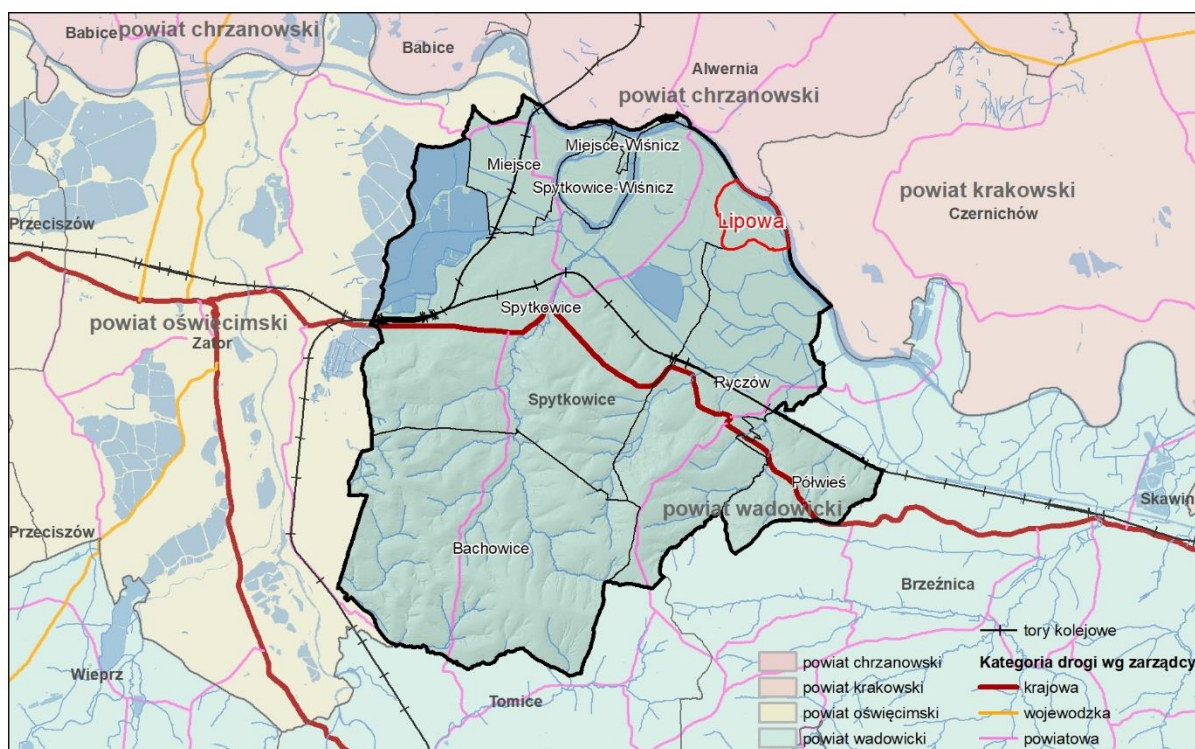
W celu analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu zaleca się prowadzenie sukcesywnych badań metodą statystyczną, polegającą na gromadzeniu danych dotyczących liczby, rodzaju, charakteru oraz wpływu na środowisko przyrodnicze od inwestycji uruchamianych w terenach objętych projektem planu, zgodnie z przyjętym przeznaczeniem terenu.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy, wójt (burmistrz lub prezydent) dokonuje m.in. oceny i analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. W ramach ww. analiz powinna następować ocena realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego.

6. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

6.1. Położenie i ukształtowanie terenu

Gmina wiejska Spytkowice położona jest w zachodniej części województwa małopolskiego, w powiecie wadowickim. Graniczy z gminami: Alwernia – od północy, Czernichów – od północnego-wschodu, Brzeźnica – od wschodu i południowego-wschodu, Tomice – od południa, Zator – od zachodu. Odległość ze Spytkowic do miasta powiatowego Wadowice wynosi 16 km, zaś do stolicy województwa – Krakowa 40 km.

Ryc. 3. Położenie administracyjne obszaru objętego opracowaniem

Gmina Spytkowie położona jest na wysokości od 216 do 347 m n.p.m. Najwyżej położone rejony gminy znajdują się w jej południowej części (346,7 m n.p.m.) pomiędzy Lasem Bachowic a Lasem Burzyńskiego, tuż przy kulminacji bezimiennego wzniesienia o wysokości 350,6 m n.p.m., przy granicy z gminami Brzeźnica i Tomice. Najniżej usytuowany jest obszar położony we wschodniej części Gminy wzdłuż koryta rzeki Wisły (215,7 m n.p.m.) na granicy z gminami Czernichów i Brzeźnica.

Według fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski (Solon i inni, 2018) obszar gminy Spytkowie umiejscowiony jest w następujących jednostkach (Ryc. 4.):

- mezoregion Dolina Górnej Wisły, będący częścią makroregionu Kotlina Oświęcimska – północno-zachodnia część Gminy;
- mezoregion Rów Skawiński, będący częścią makroregionu Brama Krakowska – północno-wschodnia część Gminy;
- mezoregion Pogórze Wielickie, będący częścią makroregionu Pogórze Zachodniobeskidzkie – południowa część Gminy.

❖ **Obszary objęte projektem planu w miejscowości Lipowa zlokalizowane są w północno-wschodniej części Gminy, przy granicy z gminą Czernichów (powiat krakowski) i gminą Alwernia (powiat chrzanowski). Według fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski umiejscowione są na terenie Rowu Skawińskiego.**

Ryc. 4. Położenie obszaru objętego projektem planu na tle jednostek fizyczno-geograficznych

Rów Skawiński (512.31)

Rów Skawiński stanowi równoleżnikowe obniżenie o tektonicznej genezie, o długości ponad dwudziestu i szerokości do trzech kilometrów, położony w południowo-zachodniej części Bramy Krakowskiej. Obszar zbudowany jest z utworów miocenkich, głównie iłów, przykrytych osadami młodszymi, rzeczno-lodowcowymi i rzecznyymi. Obniżenie zajmuje sterasowana dolina Wisły, tworząca modelowy przykład przełomu pozornego – rzeka wypreparowała swoją dolinę w osadach wypełniających rów tektoniczny. Występują cztery główne poziomy terasowe. Obszar jest zasobny w wody podziemne. Wisła ma kręty, miejscami nawet meandrujący bieg; występują liczne starorzecza o różnym wieku i stopniu zarastania. W obrębie Rowu Wisła przyjmuje kilka niewielkich dopływów: z północy cieki Rudno i Stracha, z południa Skawinkę. Wzdłuż południowej granicy regionu biegnie kanał, wykorzystywany do żeglugi. Zasilany jest on wodami Wisły, spiętrzonymi w niewielkiej zaporze w łączanach.

6.2. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

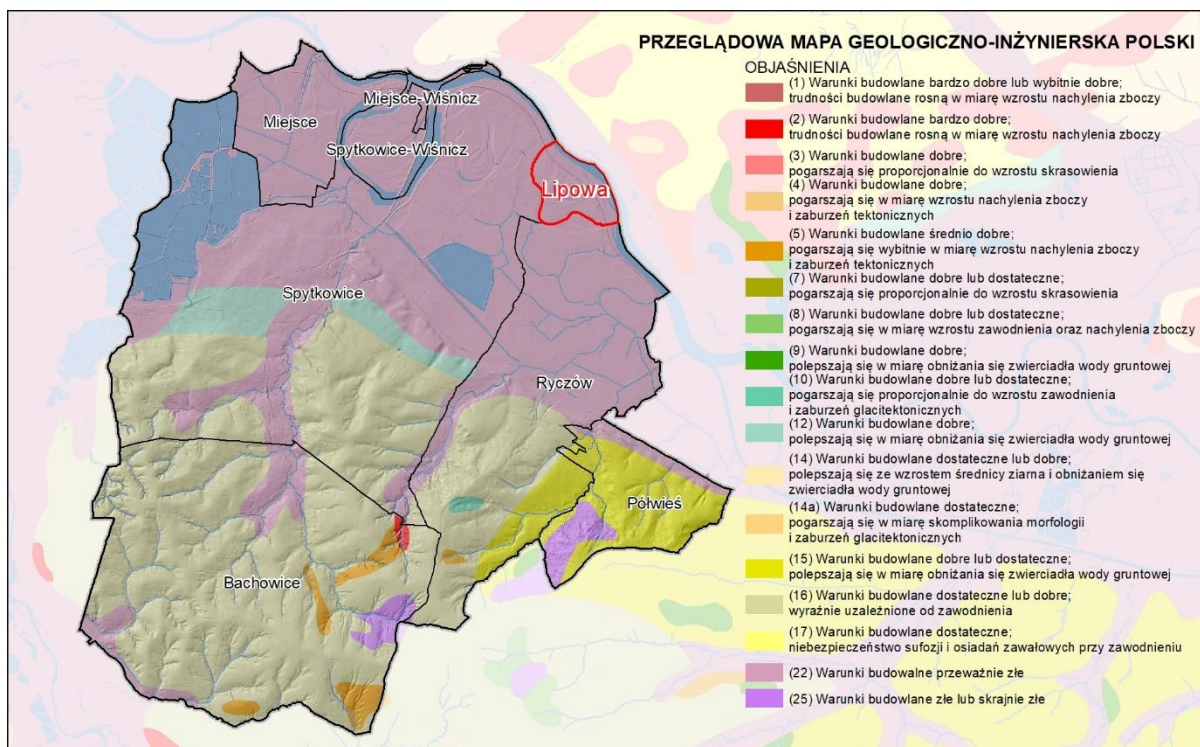
Obszar gminy Spytkowice charakteryzuje się dość urozmaiconą morfologią. Współczesna rzeźba terenu Gminy jest wynikiem zachodzących tu niegdyś procesów orogenezy alpejskiej (fałdowania alpejskiego), procesów tektonicznych i neotektonicznych, glacialnych, fluwioglacialnych, peryglacialnych, eolicznych i erozji oraz akumulacji rzecznej, a także działalności człowieka (antropogenicznych). Występujące z silnym natężeniem procesy rzeźbotwórcze doprowadziły do powstania dość zróżnicowanego rysu geomorfologicznego obszaru Gminy, który jest jej walorem przyrodniczym i krajobrazowym.

Północną część Gminy zajmuje dolina rzeki Wisły. Przepływa ona tutaj z północnego-zachodu na południowy-wschód. Jej dno znajduje się na wysokości od 215,9 (na północ od wsi Miejsce) do 215,7 m n.p.m. (najniższy położony rejon Gminy pomiędzy Lipową i łączanami). Rzeka stanowi jednocześnie

północną granicę administracyjną Gminy. Urozmaiceniem krajobrazu doliny Wisły są położone w północnej części Gminy starorzecza (tak zwane wiślicka): Miejsce, Krajskie i Oko oraz kompleks stawów hodowlanych (Stawy Spytkowice) w północno-zachodniej części Gminy. Po obu stronach Wisły występuje taras nadzalewowy o wysokości 3,5-7 m nad poziom rzeki. Właściwy obszar Gminy położony na południe od doliny Wisły i w przeważającej części należy do jej zlewni. Rzeka Wisła odwadnia go bezpośrednio oraz poprzez swoje dopływy, z których największe (wszystkie prawostronne) to: Bachówka, Wilgoszcz i Grabarz. Mezoregion Doliny Górnej Wisły, obejmujący północną część Gminy i położony na wysokości od 216 do około 240 m n.p.m., jest płaski i podnosi się w kierunku południowym systemem tarasów akumulacyjnych. Południowa granica Doliny Górnej Wisły pokrywa się mniej więcej z przebiegiem linii kolejowej Oświęcim-Kraków.

Południowa część Gminy to pagórkowata o silnym rozczłonkowaniu dolinami i wysokofalista część Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Obszar ten charakteryzuje się wyrównanymi, szerokimi, ułożonymi południkowo garbami oraz pojedynczymi wzgórzami, które rozcięte są siecią wąskich, głębokich i nieckowatych dolin deluwialnych. Największe doliny tworzą górne i środkowe odcinki lokalnych, prawobrzeżnych dopływów Wisły (Bachówka, Wilgoszcz i Grabarz). Spłaszczony wierzchowiny wododziałowe grabów schodzą stopniowo, a w wielu miejscach gwałtownie, stromymi stokami do płaskich dolin (wąwozy i parowy), które wyścielone są osadami aluwialnymi. Charakterystycznym, wyróżniającym się elementem morfologicznym w tym rejonie Gminy jest położony w południowo-wschodniej części Gminy (w sołectwach Ryczów i Półwieś) próg morfologiczny związany z nasunięciem karpackim. W zachodniej części Gminy (na zachód od Bachowic) wzniesienia nie przekraczają 300 m n.p.m., a najwyższe z nich osiąga 299,5 m n.p.m. w rejonie Górek Bachowskich. Wysokość bezwzględna rośnie w kierunku południowo-wschodnim Gminy, osiągając przeciętnie 310-330 m n.p.m. w rejonie Lasu Bachowiec. Najwyżej położony rejon Gminy (346,7 m n.p.m.) znajduje się w jej południowej części (południowe krańce sołectwa Ryczów) pomiędzy Lasem Bachowiec a Lasem Burzyńskiego, tuż przy kulminacji bezimiennego wzniesienia o wysokości 350,6 m n.p.m., przy granicy z gminami Brzeźnica i Tomice. W południowo-wschodniej części Gminy (centralny rejon sołectw Ryczów i Półwieś) bezwzględna wysokość wzniesień przekracza 260 m n.p.m. Południowo-zachodni fragment Gminy (na południe od Górek Bachowskich) należy do zlewni rzeki Skawy. Znajdują się tu jej prawobrzeżne dopływy: Czarzewka i Zygodówka.

Na obszarze gminy Spytkowice występują utwory Karpat zewnętrznych (fliszowych), Zapadliska przedkarpackiego oraz przykrywające je utwory plejstoceny i holoceny. Rejon ten zbudowany jest głównie z osadów paleogeńskich (trzeciorzędowych) i kredowych, ułożonych w płaszczowinach i przykrytych osadami czwartorzędowymi. Płaszczowiny, będące osobnymi jednostkami tektonicznymi, cechują się odmienną strukturą i litostratygrafią. Utwory Zapadliska przedkarpackiego reprezentowane są na powierzchni przez osady neogeńskie (miocen). Utwory Karpat na omawianym obszarze należą do serii podśląskiej.

Ryc. 5. Przeładowa mapa geologiczno-inżynierska Polski

Na podstawie przeładowej mapy geologiczno-inżynierskiej przeanalizowane zostały predyspozycje gruntów pod kątem warunków budowlanych. Na obszarze objętym projektem planu w miejscowości Lipowa występują następujące kategorie gruntów:

- obszar gruntów piaszczysto-madowych tarasów niższych - poniżej 4-6 m
- warunki budowlane przeważnie złe.

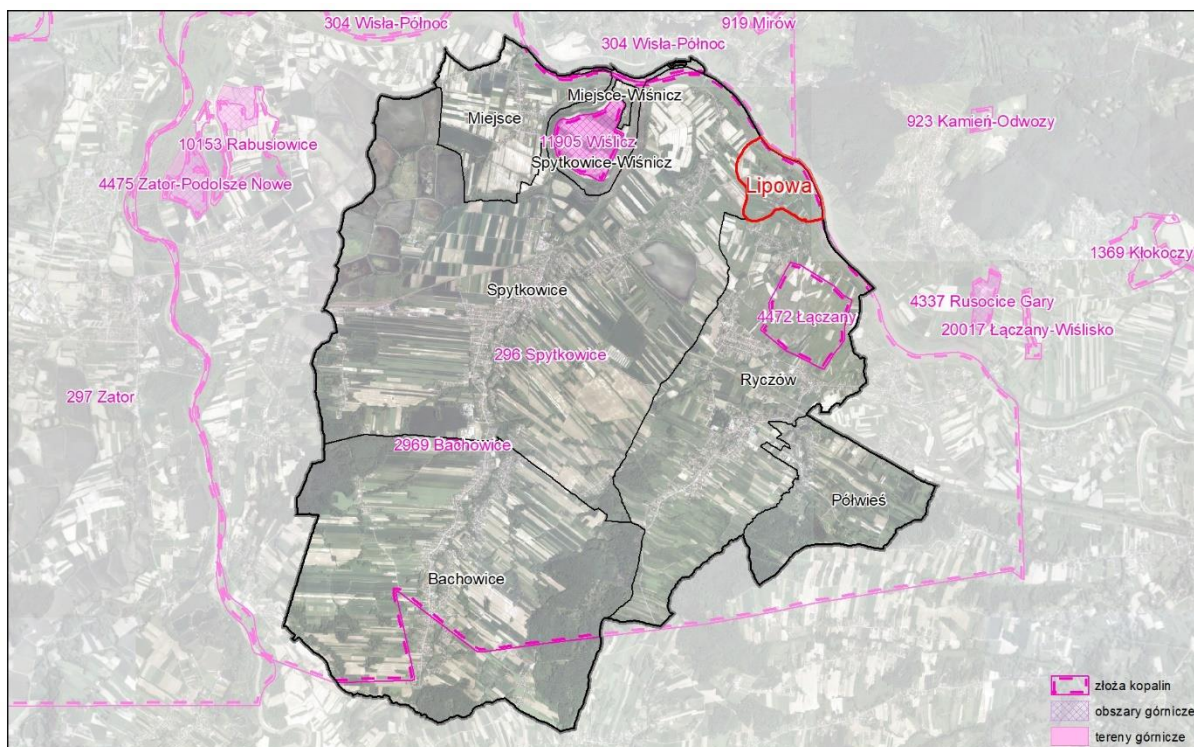
6.3. Surowce mineralne

Na terenie gminy Spytkowice znajduje się 5 udokumentowanych złóż kopaliny. Są to:

- 2 złoża kruszywa naturalnego – piaski i żwiry: „Łączany” i „Wiślicz”,
- 1 złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej „Bachowice”,
- 2 złoża węgla kamiennego: „Spytkowice” i „Wisła Północ”.

Złożo kruszywa naturalnego „Łączany”, położone w dolinie rzeki Wisły w północnej części sołectwa Ryczów pomiędzy miejscowościami Lipowa i Łączany, udokumentowane zostało w kategorii C1. Powierzchnia złoża wynosi 103,9 ha. Seria złożowa w części górnej jest piaszczysta, a w części dolnej piaszczysto – żwirowa, miąższości 6,0 – 11,2 m, średnio 9,3 m i zalega pod nadkładem glin o średniej grubości 3,3 m. Złożo jest częściowo zawodnione i konfliktowe. Kopalina nadaje się do zapraw i wypraw budowlanych oraz do produkcji betonów (Nowak, 1999).

Złożo kruszywa naturalnego „Wiślicz” położone jest w północnej części Gminy w dolinie rzeki Wisły, pomiędzy rzeką a wiślickami (Krajskie, Miejsce i Oko), na zachód od miejscowości Miejsce. Udokumentowane zostało w kategorii C1. Powierzchnia złoża wynosi 64,43 ha. Kopalina są piaski i żwiry o miąższości 7,5-14,9 m, średnio 10,4 m i zalega pod nadkładem o średniej grubości 1,9 m. Złożo jest częściowo zawodnione i konfliktowe.

Ryc. 6. Złoża kopalin

❖ **Obszar objętym projektem planu w miejscowości Lipowa znajduje się w zasięgu udokumentowanych złóż węgla kamiennego „Spytkowice” i Wisła-Północ”.**

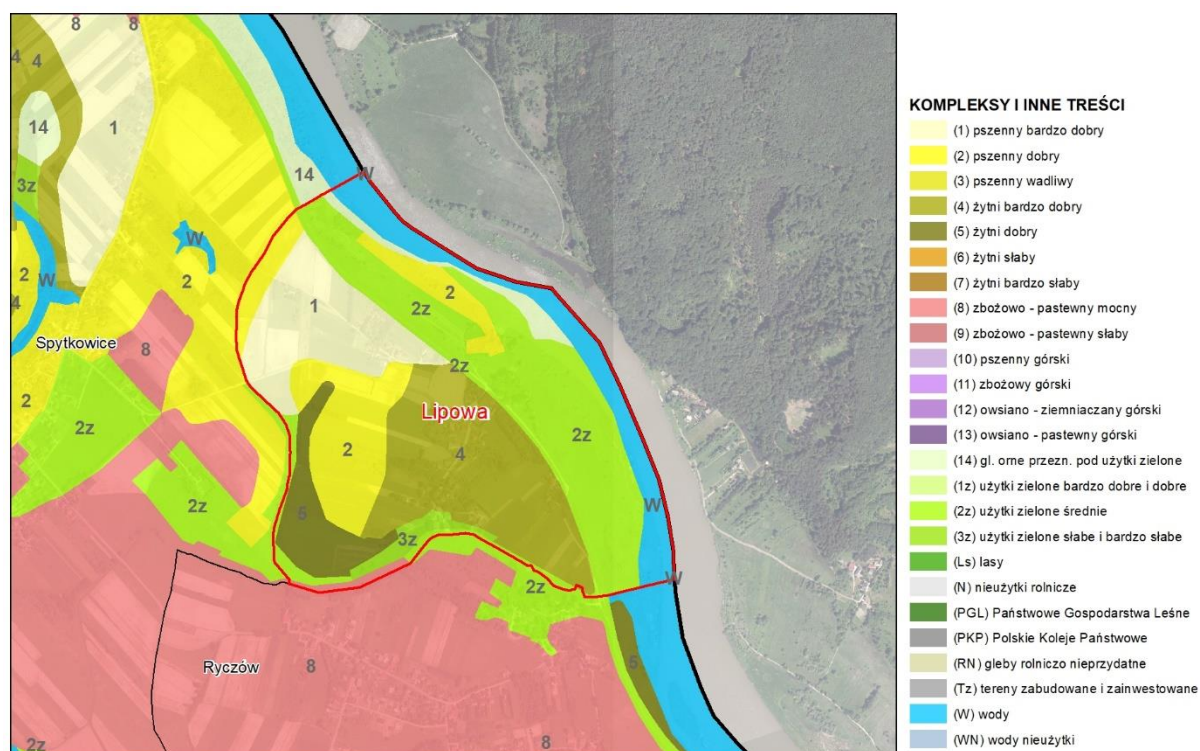
6.4. Gleby

Rozkład gleb w rejonie gminy Spytkowice nawiązuje do równoleżnikowego układu jednostek fizyczno-geograficznych. Dno doliny Wisły i ujściowych odcinków jej dopływów wypełniają brunatne mady pyłowe i gliniaste z fragmentami czarnych ziem, pseudobielic i gleb brunatnych, a na podwyższonych terasach gleby pseudobielicowe i brunatne wyługowane z utworów lessowatych. W wyżej położonych rejonach Doliny Górnej Wisły dominują gleby pseudobielicowe, a lokalnie także zdegradowane czarne ziemie wykształcone z utworów lessowatych ilastych i zwykłych. W obrębie Podgórze Wilamowskiego, gdzie dominują utwory lessowate, przeważają pseudobielice i gleby brunatne kwaśne z płatami zdegradowanych czarnych ziem. Na obszarze Pogórze Wielickiego, gdzie również dominują utwory lessowate, zaznacza się przewaga gleb pseudobielicowych nad brunatnymi, pomiędzy którymi, w obniżeniach spotyka się płaty zdegradowanych czarnych ziem. Górne odcinki dolin większych, lokalnych dopływów Wisły wypełniają mady górskie. Tereny zurbanizowane zajmują grunty antropogeniczne.

Wśród gleb użytkowanych przez rolnictwo dominują gleby bielicowe i pseudobielicowe, gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne oraz mady, które łącznie stanowią 96,7 % ogólnej powierzchni użytków rolnych. W składzie mechanicznym gleb przeważają lessy i utwory lessowate zwykłe i ilaste oraz gleby ciężkie i średnie z udziałem glin średnich, pyłów zwykłych i pyłów ilastych.

Tab. 3. Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice

Kompleksy rolniczej przydatności gleb	Udział w ogólnej powierzchni obszaru objętego planem [%]
[1] pszenney bardzo dobry	13,3
[2] pszenney dobry	15,7
[4] żytni bardzo dobry	22,0
[5] żytni dobry	6,1
[8] zbożowo – pastewny mocny	0,8
[14]gl. orne przezn. pod użytki zielone	2,2
[2z] użytki zielone średnie	28,5
[3z] użytki zielone słabe i bardzo słabe	1,8
[W] wody	9,7

Ryc. 7. Kompleksy rolniczej przydatności gleb

Tab. 4. Struktura użytków gruntowych obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice

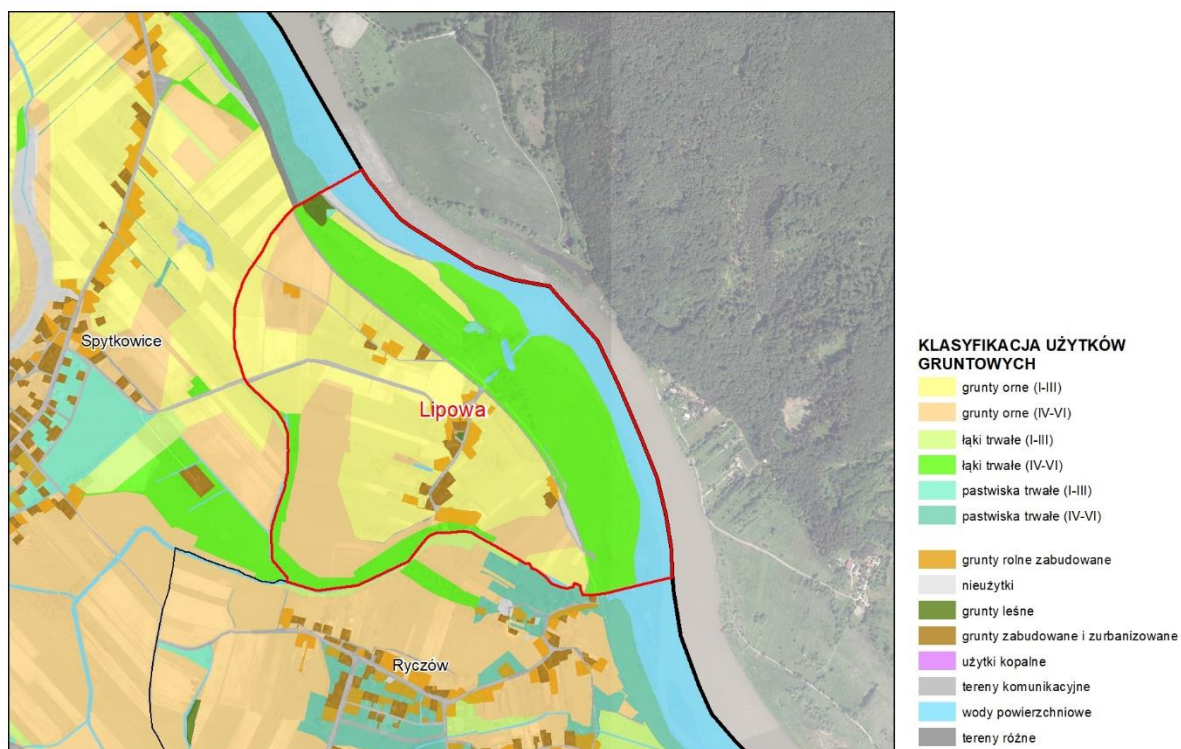
Kategoria gruntu	Rodzaj użytku gruntowego		Udział w ogólnej powierzchni obszaru objętego planem [%]
Grunty rolne	użytki rolne – grunty orne	R	49,1
	użytki rolne – sady	S	0,9
	użytki rolne – łąki trwałe	Ł	29,9
	użytki rolne – pastwiska trwałe	Ps	0,2
	użytki rolne – grunty rolne zabudowane	Br	2,3
	nieużytki	N	0,7
Grunty leśne	grunty zadrzewione i zakrzewione	Lz	0,5
Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkaniowe	B	0,9
	inne tereny zabudowane	Bi	0,3
	tereny komunikacyjne – drogi	dr	2,9

Kategoria gruntu	Rodzaj użytku gruntowego		Udział w ogólnej powierzchni obszaru objętego planem [%]
Grunty pod wodami	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	Wp	10,1
	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	Ws	2,3

❖ Powierzchnia obszarów objętych projektem planu znajdujących się w obrębie kompleksów gleb podlegających ochronie (I-III klasa bonitacyjna) wynosi 5,38 ha co stanowi 7,8% łącznej powierzchni użytków rolnych w miejscowości Lipowa.

Tab. 5. Struktura klasoużytków rolnych obszaru objętego projektem planu dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice

Rodzaj użytku gruntowego	Klasa bonitacyjna	Udział w ogólnej powierzchni obszaru objętego planem [%]
Grunty orne	RII	0,1
	RIIIa, RIIIb	43,1
	RIVa, RIVb	19,9
	RV	0,4
Pastwiska	PsIII	0,2
Łąki trwałe	ŁIV	15,6
	ŁV	20,6

Ryc. 8. Klasyfikacja użytków gruntowych

6.5. Wody

6.5.1. Wody powierzchniowe

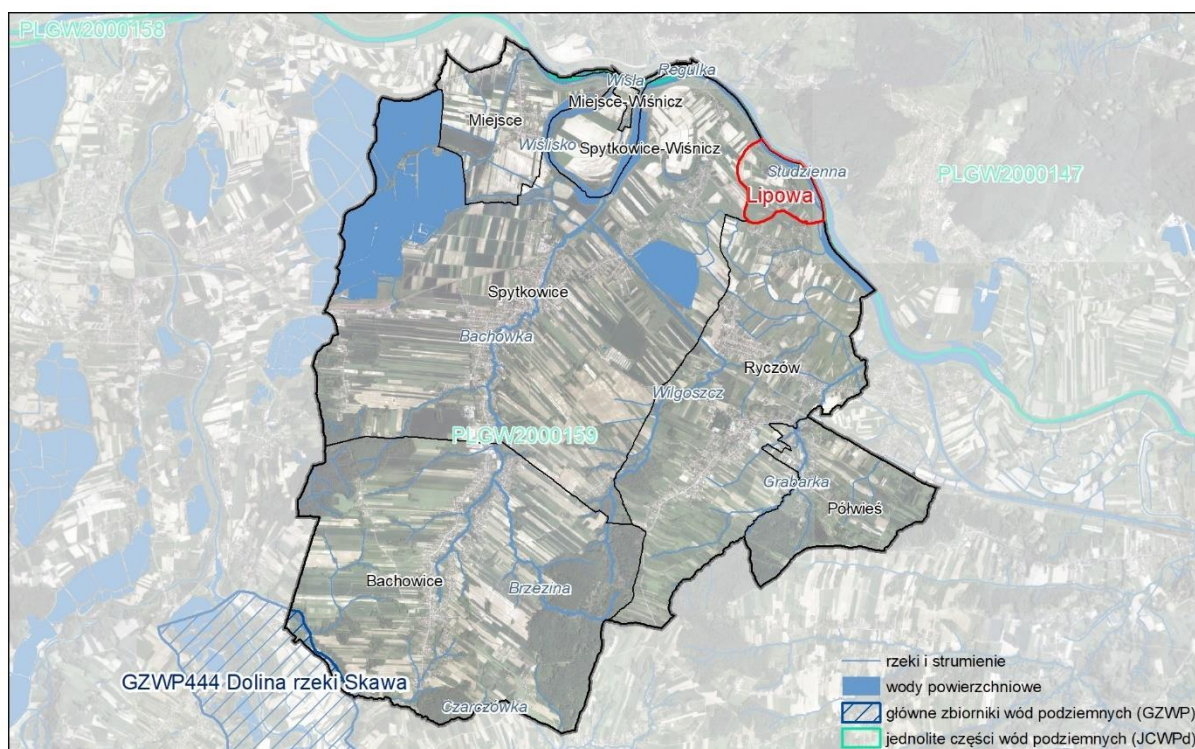
Obszar gminy Spytkowice położony jest w zdecydowanej większości w dorzeczu rzeki Wisły, jedynie południowo-zachodnie i południowe krańce Gminy należą do dorzecza rzeki Skawy, będącej prawobrzeżnym dopływem Wisły. Do głównych prawobrzeżnych dopływów Wisły w rejonie Gminy zalicza się: Dopływ z Grodziska, Bachówkę (Potok Spytkowicki) i Grabarza. Bachówka przyjmuje 2 lewobrzeżne okresowe dopływy – Mościsko i Zakopanie oraz 2 dopływy prawobrzeżne – Brzezinę i Wilgoszcz. Grabarz przyjmuje lewobrzeżny dopływ – Dopływ z Łączan. Południowo-zachodnią i południową część Gminy odwadnia Czarzewka (Czarczówka) oraz dopływy Zygodówki, będące prawobrzeżnymi dopływami Skawy. Wyżej wymienione główne ciek w Gminie przyjmują także liczne bezimienne dopływy okresowe. Szacuje się, że 87,6 % obszaru Gminy odwadniana jest bezpośrednio przez ciek i rowy stałe uchodzące do rzeki Wisły, zaś 12,4 % przez Czarzewkę oraz ciek będące dopływami Zygodówki uchodzących do Skawy.

Charakterystyczną cechą systemu hydrograficznego gminy Spytkowice jest dość znaczna symetryczność przebiegu głównych cieków, które w dorzeczu Wisły przepływają generalnie południkowo (z południa na północ), zgodny z ogólną tendencją panującą w południowej części województwa małopolskiego, polegającą na przepływie rzek od terenów górskich Karpat do doliny rzeki Wisły. Jedynie mniejsze ciek będące dopływami Skawy przepływają równoleżnikowo (ze wschodu na zachód), ale także południkowo, przy czym biegną z północy na południe. Znaczące podobieństwa w przestrzennym ułożeniu sieci dotyczą także jej charakteru reżimu hydrologicznego. Występujące w gminie Spytkowice główne ciek mają charakter tożsamy dla rzek górskich, przynajmniej w południowej części Gminy. Cechują się gwałtownymi wezbraniami, przewagą przepływu turbulentnego nad laminarnym, niosą często materiał gruboziarnisty nieobtoczony, który deponowany jest w postaci stożków napływowych w północnej części gminy w dolinie rzeki Wisły. Podmokłości występują głównie w dnach dolin rzecznych, głównie w dolnych odcinkach większych dopływów Wisły. Ich zasięg jest jednak ograniczany przez rozbudowane systemy melioracyjne. W wielu miejscach den dolinnych, ze względu na płytkie występowanie zwierciadła wody podziemnej, podmokłości te mogą rozszerzać swój zasięg w wilgotniejszych latach.

Przepływająca w północnej części Gminy rzeka Wisła stanowi jednocześnie północną granicę administracyjną gminy. Kierunek jej przepływu ułożony jest wzdłuż osi zachód-wschód. Dolina rzeki wykorzystuje tu zapadlisko tektoniczne ukształtowane w trzeciorzędzie. Różnica wysokości między zachodnim obszarem doliny, a ujściowym do sąsiedniej wynosi jedynie 0,2 m. Na analizowanym terenie ta górsko-nizinna rzeka ma więc już charakter nizinny. Długość rzeki na terenie Gminy wynosi około 6

Wśród wód powierzchniowych gminy Spytkowice ważną rolę odgrywają hodowlane stawy rybne (Stawy Spytkowice), które zajmują znaczną powierzchnię północno-zachodniej części Gminy. Tereny te posiadają wielowiekową tradycję hodowli ryb. Zatorszczyzna była i jest jednym z największych w kraju miejscem koncentracji produkcji ryb stawowych (karpia i innych gatunków ryb słodkowodnych) oraz materiału zarybieniowego (karpia, szczupaka, sandacza, suma, lina, karasia i innych). Dziś większość z nich znajduje się pod ochroną jako zabytek kultury materialnej.

❖ **Północna część obszaru objętego projektem planu znajduje się w dolinie rzeki Wisły. Nie zidentyfikowano innych istotnych cieków wodnych.**

Ryc. 9. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

6.5.2. Wody podziemne

Wody podziemne w rejonie gminy Spytkowo zaliczane są do dwóch regionów hydrogeologicznych: karpackiego (zewnętrznego) i przedkarpackiego (Malinowski, 1978).

W regionie karpackim wody te występują w osadach czwartorzędowych i kredowo-trzeciorzędowych (fliszowych). Poziom czwartorzędowy wód podziemnych związany jest z aluwialnymi utworami dolin rzecznych. Są to osady piaszczysto-żwirowe, miejscami zaglinione, o dobrej wodochłonności. Miąższość warstwy wodonośnej waha się zazwyczaj od 2 do 5 m, zaś w górnych odcinkach rzek i potoków nie przekracza zwykle 2 m. Zwierciadło tego horyzontu ma najczęściej charakter swobodny i z reguły łączy się z wodami cieków powierzchniowych. Wydajności pojedynczych ujęć z utworów czwartorzędowych osiągają przeważnie od kilku do 50 m³/h, chociaż bywają większe (Chowaniec, Witek 2000, Malinowski, 1978). Ten poziom wodonośny ujmowany studniami kopanymi i wierconymi, jest na omawianym terenie podstawowym poziomem użytkowym. Niewielkie jest natomiast zawodnienie gliniasto-rumoszowych pokryw zwietrzelinowych. Mogą one być zawodnione jedynie lokalnie, bez możliwości uzyskania z nich większych ilości wody podziemnej. Utwory czwartorzędowe zalegają bezpośrednio na podłożu fliszowym i mają kontakt hydrauliczny z wodami podziemnymi w tych utworach. Największe rozprzestrzenienie w tym rejonie wykazuje fliszowe (kredowo-trzeciorzędowe) piętro wodonośne. Tworzy ono specyficzny, z punktu widzenia hydrogeologicznego, zespół warstw wodonośnych zbudowanych głównie z piaskowców i łupków (w różnych proporcjach). Całość osadów jest zwykle silnie zaangażowana tektonicznie, co sprawia, że brak jest ciągłości poziomów wodonośnych, chociaż strefy zawodnione nie tworzą układów izolowanych. W osadach fliszowych występują wody szczelinowo-porowe stanowiące zazwyczaj pierwszy poziom wodonośny. Wodonośność tego poziomu jest ogólnie biorąc niska i przestrzennie zróżnicowana. Wydajności poszczególnych ujęć uzyskiwanych z utworów fliszowych są zróżnicowane; mieszczą się na

ogół w przedziale 0,05 – 0,5 m³/h, chociaż bywają wydajności dużo większe, sięgające kilkunastu m³/h (Chowaniec, Witek, 2000). Warunki hydrogeologiczne zdecydowanie się pogarszają na obszarach występowania serii piaskowcowo-łupkowych i łupkowo-piaskowcowych. Wodonośność tych utworów ograniczona jest do minimum, a obszary występowania osadów ilastych praktycznie są bezwodne. Zasilanie utworów fliszowych odbywa się przez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także przez infiltrację wód powierzchniowych i dopływ z podłoża, a strefa aktywnej wymiany wód tych utworów sięga 60-80 m poniżej powierzchni terenu (Chowaniec, Witek, 2000).

Zapadlisko przedkarpackie jest młodą strukturą hydrogeologiczną zbudowaną z utworów miocenu leżących na starszym, paleozoiczno-mezozoicznym podłożu. Wyróżnia się tutaj dwa użytkowe piętra wodonośne: czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Znaczącą rolę w zasobach wód podziemnych tego rejonu odgrywa piętro wodonośne czwartorzędowe związane z osadami akumulacyjnymi rzek, głównie z piaszczysto-żwirowymi aluwiami Wisły i jej dopływów. Dominują tutaj jednopoziomowe, odsłonięte struktury wodonośne o swobodnym zwierciadle. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi od kilku do kilkunastu metrów, a wydajności z pojedynczych ujęć od 0,4 m³/h do 29,0 m³/h (Chowaniec, Witek, 2000, Malinowski, 1978). Jakość wód tego piętra jest na ogół dobra, jednakże wody te narażone są w dużej mierze na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Osady mioceńskie leżące na utworach platformowych Przedgórze Karpat składają się zaledwie w 30 % z wodonośnych osadów piaszczystych, stosunkowo małej miąższości, często wyklinowujących się. Utrudnia to wydzielanie poziomów wodonośnych i sprawia, że zasobność w wodę tego piętra jest mała. Wydajności z pojedynczych ujęć rzadko dochodzą do kilkunastu m³/h (Chowaniec, Witek, 2000). Naturalne warunki hydrogeologiczne w rejonie Gminy zakłócone są w znacznym stopniu działalnością gospodarczą człowieka (stawy hodowlane, Kanał Łączarski). Do większych ujęć wód podziemnych, które osiągnęły wydajność $Q > 50$ m³/h należy między innymi ujęcie „Kępki” w Spytkowicach, dla którego została pierwotnie utworzona zewnętrzna strefa ochrony pośredniej o powierzchni 89,1 ha.

Analizowane tereny położone są w obrębie jednolitej części wód podziemnych oznaczonej identyfikatorem PLGW2000159 i PLGW2000147. Jednostka 159 obejmująca prawie cały obszar objęty projektem planu charakteryzuje się występowaniem 2 pięter wodonośnych – piętro czwartorzędowe, piętro fliszowe (paleogeńsko-kredowe). Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy przede wszystkim od charakteru litologicznego związków i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych. Przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Granicę JCWPd wyznacza zasięg zlewni Skawy od źródeł po ujście do Wisły. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i ciekły powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Raba. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

Jednostka 147 obejmująca tylko niewielki fragment Gminy w północnej jej części, w dolinie rzeki Wisła, charakteryzuje się występowaniem 5 pięter wodonośnych – piętro czwartorzędowe, piętro neogeńskie, piętro jurajskie, piętro triasowe, piętro karbońskie). Wody podziemne zasilane są głównie

poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią bazę drenażu. Ponadto, podstawą drenażu poziomów triasowego i karbońskiego są kopalnie rud i węgla kamiennego. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które generalnie pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Południową granicę JCWPd nr 147 stanowi Wisła od rejonu ujścia Soły po ujście rzeki Sanka do Wisły. Od wschodu, zachodu i północy JCWPd ogranicza zasięg zlewni lewobocznych dopływów Wisły: Chechła, Rudno i Sanki. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Wisła. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła), a także kopalnie rud i węgla kamiennego. Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć i odwodnienia kopalń zaburza ten kierunek.

❖ **Tereny objęte projektem planu w miejscowości Lipowa znajdują się poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 444 Dolina rzeki Skawa**

6.6. Warunki klimatyczne

Klimat gminy Spytkowice podobnie jak całej Polski jest przejściowy, kontynentalno-morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego lub wschodniej Europy i Azji. W skali kraju według W. Okołowicza i D. Martyn (1979) gmina Spytkowice położona jest na pograniczu 2 regionów klimatycznych: podkarpackim (północna część Gminy) i karpackim (południowa część Gminy). Region podkarpacki na tle innych regionów klimatycznych w Polsce charakteryzuje się przewagą wpływów sąsiednich gór i wyżyn (słabą w skali: słaby – średni – silny), a poza tym długim i ciepłym latem oraz dużą ilością dni pochmurnych. Region karpacki, a konkretnie jego zachodnia, podgórska część, charakteryzuje się przewagą wpływów oceanicznych, dużą ilością opadów zależnych od ekspozycji stoku oraz średnim wpływem gór i wzniesień, w skali: słaby – średni – silny. Natomiast według A. Wosia (1999) gmina Spytkowice położona jest w regionie śląsko-krakowskim, tuż przy granicy z regionami klimatycznymi charakterystycznymi dla obszarów górskich. Region śląsko-krakowski, obejmujący pogórza Śląskie i Wielickie, Wyżynę Śląską oraz południową część Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, na tle pozostałych regionów klimatycznych Polski wyróżnia się stosunkowo największą liczbą dni z pogodą bardzo ciepłą z opadem. Dni takich w ciągu roku jest około 34, a wśród nich z typem pogody bardzo ciepłej z dużym zachmurzeniem i opadem jest prawie 11 dni. Również największa jest tutaj frekwencja dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem i opadem. Średnio w roku notuje się tutaj prawie 50 takich dni. Wśród nich około 38 dni cechuje typ pogody z dużym zachmurzeniem i jednoczesnym opadem atmosferycznym. Stosunkowo więcej jest tutaj również dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie chłodną bez opadu. Mniej natomiast jest dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych (średnio w roku tylko około 69) oraz dni chłodnych i jednocześnie pochmurnych (12 dni w roku).

Południowa część Gminy (Podgórze Wilamowickie) znajduje się przy granicy zasięgu klimatu typu górskiego, o cechach właściwych dla umiarkowanej strefy klimatycznej odmiany środkowoeuropejskiej. Cechuje się on znacznym udziałem napływu wilgotnych mas powietrza z kierunku zachodniego. Do najważniejszych, specyficznych cech takiego klimatu należą piętrowy układ stref termicznych i opadowych oraz znaczne zróżnicowanie atmosferycznych uwarunkowań lokalnych.

Ze względu na fakt, że najwyżej położone rejony Gminy przekraczają 300 m n.p.m., a punktowo osiągają blisko 350 m n.p.m., to według regionalizacji klimatycznej M. Hessa (1968) wyróżnia się tu piętro klimatyczne umiarkowanie ciepłe, obejmujące obszary położone na wysokości od 230 do 650 m n.p.m. Średnia roczna temperatura powietrza osiąga tu 6°C (stycznia -3,6°C; lipca 15,6°C), a średnia roczna liczba dni z temperaturą: maksymalną poniżej 0°C wynosi 59 dni, maksymalną powyżej 0°C i minimalną poniżej 0°C wynosi 74 dni oraz minimalną poniżej 0°C wynosi 232 dni.

Reprezentatywne dla większości powierzchni gminy Spytkowice (Dolina Górnej Wisły) będą dane charakteryzujące klimatyczny region śląsko-krakowski jako całość oraz dane przyporządkowane dla stacji Kraków. Według pomiarów średnia temperatura roczna z wielolecia 1981-2010 wynosi 8,5°C; stycznia -2,1°C, a lipca 18,8°C. W skali roku średnia liczba dni przymrozkowych (to jest takich, w których temperatura powietrza może wynieść 0°C) wynosi 75,5, dni mroźnych z ujemną temperaturą powietrza w ciągu całej doby jest 38,5, zaś dni ciepłych z temperaturą minimalną powyżej 0°C jest 251. Izoamplitudy roczne kształtują się na poziomie 21°C.

6.7. Szata roślinna

Na obszarze gminy Spytkowice dominującą formą roślinności potencjalnej są grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (*Tilia Carpinetum*) oddziału małopolskiego, formy wyżynnej i pogórskiej, serii żyźnej. Stosunkowo na dużym obszarze w północnej części Gminy występuje ols środkowoeuropejski (*Carci elongatae* – *Alnetum sensu lato*) oraz niżowe łąki olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodogruntowych, okresowo zabagnionych (*Circaeo* – *Alnetum*). W południowej części Gminy, w okolicy Kaniowa (Las Bachowiec), występuje podgórska dąbrowa acidofilna typu środkowoeuropejskiego (*Luzulo* – *Quercetum petraeae*).

Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń środowiska przez gospodarkę człowieka. Znaczna część lasów została zastąpiona przez użytki rolne i tereny zabudowane ze specyficzną roślinnością synantropijną i obcego pochodzenia, a naturalne tereny podmokłe w większości odwodniono. Obserwuje się tu, wraz z upływem lat, stopniowe zanikanie wielu gatunków roślin, w tym najrzadszych i najbardziej cennych z ekologicznego punktu widzenia, co jest niewątpliwym świadectwem wyraźnej ingerencji człowieka w układy przyrodnicze. Obecnie tylko południowa (Las Bachowiec i Las Burzyńskiego) i północna część Gminy (dolina rzeki Wisły) oraz pozostałe doliny rzeczne posiadają znaczącą wartość przyrodniczo-krajobrazową.

Uzupełnieniem zespołów roślinności naturalnej jest zieleń urządzona reprezentowana przez: zieleń parkową, cmentarną, przykościelną, a także przez szereg alei i szpalerów przydrożnych. W otwartym krajobrazie rolniczym pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływającą na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska, zwłaszcza rolniczego. Duże znaczenie ma także zieleń towarzysząca zabudowie wiejskiej oraz zieleń uprawnych sadów i ogrodów. Do najcenniejszych zespołów zieleni urządzonej na terenie Gminy należą parki (pryzamkowy w Spytkowicach i dworski w Ryczowie) oraz zieleń cmentarna (Bachowice, Ryczów, Spytkowice) i przykościelna (Bachowice, Ryczów, Spytkowice).

❖ **Tereny objęte projektem planu są w znacznej mierze przekształconymi w wyniku działalności człowieka. Tereny w miejscowości Lipowa w znacznej mierze wykorzystywane są na potrzeby produkcji rolniczej. Istniejącej zabudowie towarzyszą jednak liczne zadrzewienia i zakrzewienia.**

Natomiast terenami posiadającymi znaczącą wartość przyrodniczą są tereny zlokalizowane w dolinie rzeki Wisły.

6.8. Świat zwierząt

Obszar gminy Spytkowice charakteryzuje się znacznym przekształceniem ekosystemów. Różnorodność fauny jest więc dość ograniczona. Tam gdzie zdecydowanie dominują grunty orne występują głównie gatunki pospolite, związane z ekosystemami rolniczymi oraz z siedliskami ludzkimi. Znacząco pozytywną rolę w występowaniu i składzie fauny odgrywają tu zadrzewienia śródpolne, małe kompleksy leśne, stawy, zbiorniki wodne i większe powierzchnie łąk. Największe, różnorodne skupiska fauny obserwujemy w południowej (Las Bachowiec i Las Burzyńskiego) i północnej części Gminy (dolina rzeki Wisły) oraz w rejonie pozostałych mniejszych dolin rzecznych, posiadających znaczącą wartość przyrodniczo-krajobrazową.

❖ Podobnie jak w przypadku świata roślinnego należy tu podkreślić, że tereny planowanych zmian są terenami przekształconymi w wyniku działalności człowieka. Natomiast tereny chronione przed zainwestowaniem, w tym przede wszystkim dolina rzeki Wisły, są terenami najcenniejszymi dla bytowania zwierząt.

6.9. Krajobraz

Występujące z silnym natężeniem procesy rzeźbotwórcze doprowadziły do powstania dość zróżnicowanego rysu geomorfologicznego obszaru gminy Spytkowice, który jest jej walorem przyrodniczym i krajobrazowym. Północną część Gminy zajmuje dolina rzeki Wisły. Przepływa ona tutaj z północnego-zachodu na południowy-wschód, stanowiąc jednocześnie północną granicę administracyjną Gminy. Urozmaiceniem krajobrazu doliny Wisły są położone w północnej części Gminy starorzecza (tak zwane wiśliska).

W gminie Spytkowice dominującym typem krajobrazu jest krajobraz rolniczy kształtowany jest przez mozaikę pól uprawnych, otwartych stawów hodowlanych i użytków zielonych. Najcenniejszym z przyrodniczego punktu widzenia obszarem jest dolina rzeki Wisły. Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń środowiska przez gospodarkę człowieka. Znaczna część lasów została zastąpiona przez użytki rolne i tereny zabudowane ze specyficzną roślinnością synantropijną i obcego pochodzenia, a naturalne tereny podmokłe w większości odwodniono. Obserwuje się tu, wraz z upływem lat, stopniowe zanikanie wielu gatunków roślin, w tym najrzadszych i najbardziej cennych z ekologicznego punktu widzenia, co jest niewątpliwym świadectwem wyraźnej ingerencji człowieka w układy przyrodnicze. Obecnie tylko południowa (Las Bachowiec i Las Burzyńskiego) i północna część Gminy (dolina rzeki Wisły) oraz pozostałe doliny rzeczne posiadają znaczącą wartość przyrodniczo-krajobrazową.

Tereny leśne są obszarami cennymi pod względem florystycznym, ekologicznym i krajobrazowym. Skupia się w nich większość chronionych i rzadkich gatunków roślin, występujących na terenie Gminy. Gmina Spytkowice charakteryzuje się śladowym zalesieniem. Grunty leśne (lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione) stanowią zaledwie 10,4% powierzchni Gminy. Samych lasów jest 495,8 ha co stanowi 9,6 % powierzchni Gminy. Zbiorowiska leśne w postaci niewielkich, zwartych powierzchniowo kompleksów występują w południowej (Las Bachowiec na wschód od wsi Bachowice oraz północna część Lasu Burzyńskiego na południe od wsi Półwieś) oraz zachodniej części Gminy (Górki Bachowskie i

Spytkowskie). W lasach kumulują się różne negatywne zjawiska pochodzenia abiotycznego, biotycznego i antropogenicznego, wpływające na ogólne osłabienie istniejących drzewostanów i całych ekosystemów leśnych. Podstawowym czynnikiem wpływającym na degradację tutejszych lasów są czynniki antropogeniczne. Spośród nich głównym źródłem zagrożenia dla lasów są przede wszystkim gazowe i pyłowe zanieczyszczenia powietrza emitowane przez przemysł (dwutlenek siarki, związki azotu i fluoru) oraz bezpośrednia ingerencja człowieka (nadmierna penetracja poza wyznaczonymi drogami, niewłaściwa gospodarka leśna w lasach prywatnych). Mimo tego ekosystemy leśne nadal zachowują swoje najistotniejsze walory krajobrazowe, kulturowe i społeczne.

Ochrona krajobrazu

Struktura przestrzenna krajobrazu jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszymi elementami krajobrazu, które powinny podlegać ochronie są: lasy, większe zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, naturalne łąki w dolinach rzecznych, a także koryta rzek. Lasy, większe zadrzewienia lub zwarte, ekstensywnie użytkowane łąki spowalniają szybkość odpływu składników mineralnych oraz warunkują prawidłowe krążenie wody, pierwiastków i energii w środowisku. Zadrzewienia śródpolne ograniczają erozję wietrzną gleb, parowanie wody z gleb, szczególnie w okresie letnim oraz są miejscem bytowania gatunków zwierząt żywiących się wieloma szkodnikami upraw. Pasy zieleni przydrożnej zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na drogach. Szczególnie liczne dodatkowe korzyści występują w przypadku zachowania mało przekształconych rzek i ich dolin. Ochrona niezajętych przez przemysł, budownictwo, infrastrukturę techniczną i użytkowanie rolnicze dolin rzecznych bez obwałowań lub z wałami odsuniętymi daleko od rzeki, zapewnia nie tylko prawidłowe funkcjonowanie środowiska, ale także sprzyja lepszemu zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu miejscowości położonych w dolinach rzecznych, ochronie wód rzek przed zanieczyszczeniami obszarowymi pochodzenia rolniczego i samooczyszczaniu się tych wód. Takie doliny rzeczne pełnią rolę korytarzy ekologicznych zapewniających prawidłowe funkcjonowanie zespołów roślinnych i zwierzęcych. Struktura przestrzenna krajobrazu musi być odpowiednio uwzględniana w procesie planowania przestrzennego. Zachowaniu najistotniejszych obszarów o cennych walorach krajobrazowych służy tworzenie form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku.

❖ **Dolina rzeki Wisły posiada znaczącą wartość przyrodniczo-krajobrazową. Planowane zagospodarowanie – tereny zieleni naturalnej z zakazem lokalizacji budynków i wiat sprzyja zachowaniu obszarów o cennych walorach krajobrazowych.**

6.10. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie Gminy zachowały się wpisane do rejestru i ewidencji zabytków obiekty o wysokich wartościach architektonicznych oraz istotnym znaczeniu dla krajobrazu osadniczego. Najcenniejsze z nich to, wpisane do rejestru zabytków (*Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości województwa małopolskiego z uwzględnieniem podziału na powiaty i gminy, stan na luty 2022 r.*):

- Ryczów gm. Spytkowice – dwór, A-424 z 20.08.1987 (B)[A-1002/M]
- Ryczów gm. Spytkowice – park dworski, A-509 z 20.08.1987 (B) [A-1001/M]
- Ryczów, gm. Spytkowice – kościół, A-122 - przeniesiony do skansenu w Wygiełzowie – skreślony decyzją z dnia 12.10.2012 r.

- Spytkowice gm. Spytkowice, pow. wadowicki – kościół p.w. św. Katarzyny, otoczenie, ogrodzenie, drzewostan, A-292 z 12.08.1971, aktual. A-293/78 z 19.04.1978 (B) [A-1033/M]
- Spytkowice gm. Spytkowice, pow. wadowicki – zamek, fosa z mostem kamiennym, A-472 z 28.01.1987 (B) [A-1035/M]
- Spytkowice gm. Spytkowice, stan. Nr 3 - neol.prac.krzem., A-682/92 z 25.03.1992– przekazano do rej. C
 - *Spytkowice gm. Spytkowice, stan. nr 16 - osada neolityczna, A-679/92 z 03.02.1992
 - *Spytkowice gm. Spytkowice, stan. nr 19 - osada neolit. i kult. łużyckiej, A-678/92 z 22.01.1992
 - *Spytkowice gm. Spytkowice, stan. nr 26 - osada neolityczna, A-684/92 z 22.05.1992
 - *Spytkowice gm. Spytkowice, stan. nr 42 - obozowisko z epoki kamienia, A-677/92 z 22.01.1992
 - *Bachowice, gm. Spytkowice - osada wczesnośredniowieczna (stan.9), A-683/92 z 22.05.1992

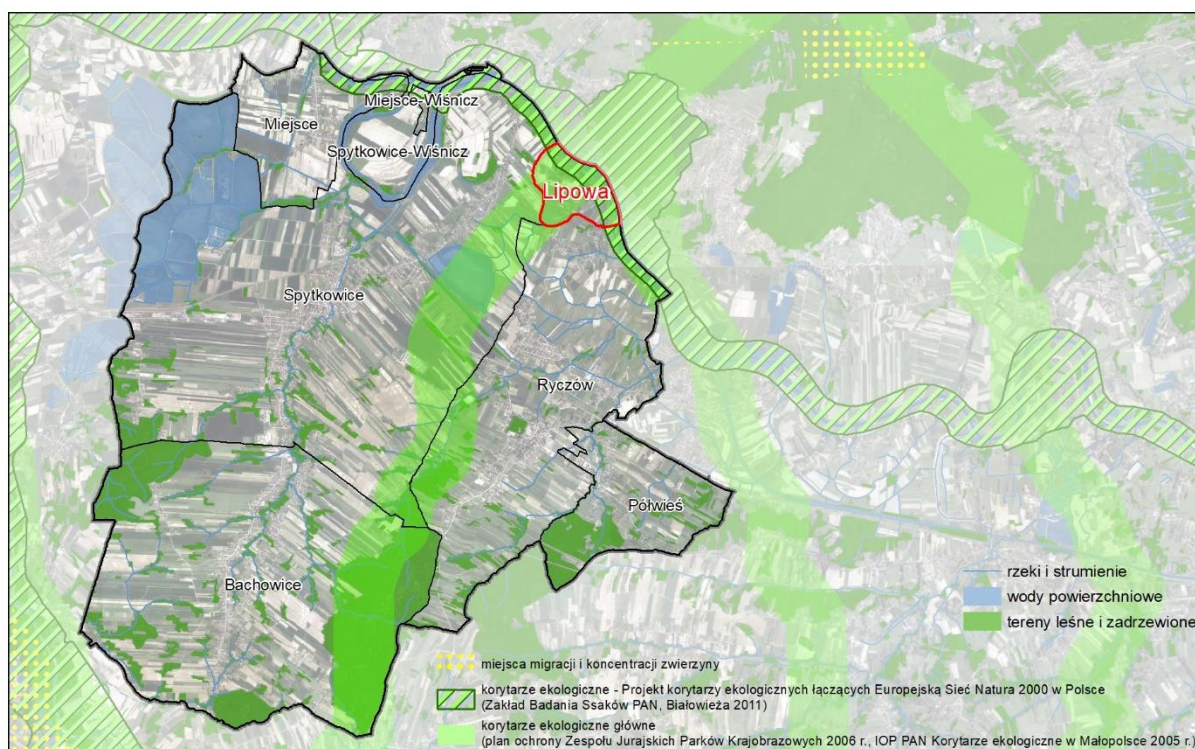
❖ **W granicach obszarów objętych projektem planu nie występują obiekty wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Znajdują się natomiast 2 obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków – kaplica i budynek mieszkalny. W obszarze planu zidentyfikowane zostały również stanowiska archeologiczne podlegające prawnej ochronie zabytków na podstawie przepisów odrębnych.**

6.11. Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem oraz zasoby cenne przyrodniczo i ich ochrona

Lokalne powiązania przyrodnicze występują w obszarach: rolnych niezabudowanych o charakterze otwartym, dolin cieków wodnych, enklaw leśnych, starych parków dworskich stanowiących miejsca cenne dla fauny. Powiązania przyrodnicze są niezwykle istotne z punktu widzenia zachowania możliwości naturalnego przemieszczania się gatunków pomiędzy siedliskami. Obszar bytowania wielu gatunków nie ogranicza się bowiem do pojedynczych obszarów leśnych, stanowiących najcenniejsze siedliska przyrodnicze na terenie Gminy. Istotnym jest więc utrzymanie powiązań przyrodniczych w celu zapewnienia szerszej przestrzeni do zaspokojenia potrzeb bytowych zwierząt.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego (mapa: środowisko) przez teren gminy Spytkowice, w kierunku północ-południe, przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym.

Północna część gminy Spytkowice zlokalizowana jest w zasięgu sieci korytarzy ekologicznych zapewniających łączność pomiędzy obszarami Natura 2000 (dane przestrzenne opracowane na zlecenie Ministra Środowiska przez Polską Akademię Nauk - Zakład Badania Ssaków w Białowieży w 2005 r., aktualizacja 2011 r.). Głównym celem wyznaczenia sieci korytarzy migracyjnych (ekologicznych) jest przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych, umożliwienie migracji zwierząt i roślin w skali Polski i Europy oraz ochrona i odbudowa bioróżnorodności zarówno na obszarach sieci Natura 2000, jak i innych terenach o dużej wartości przyrodniczej.

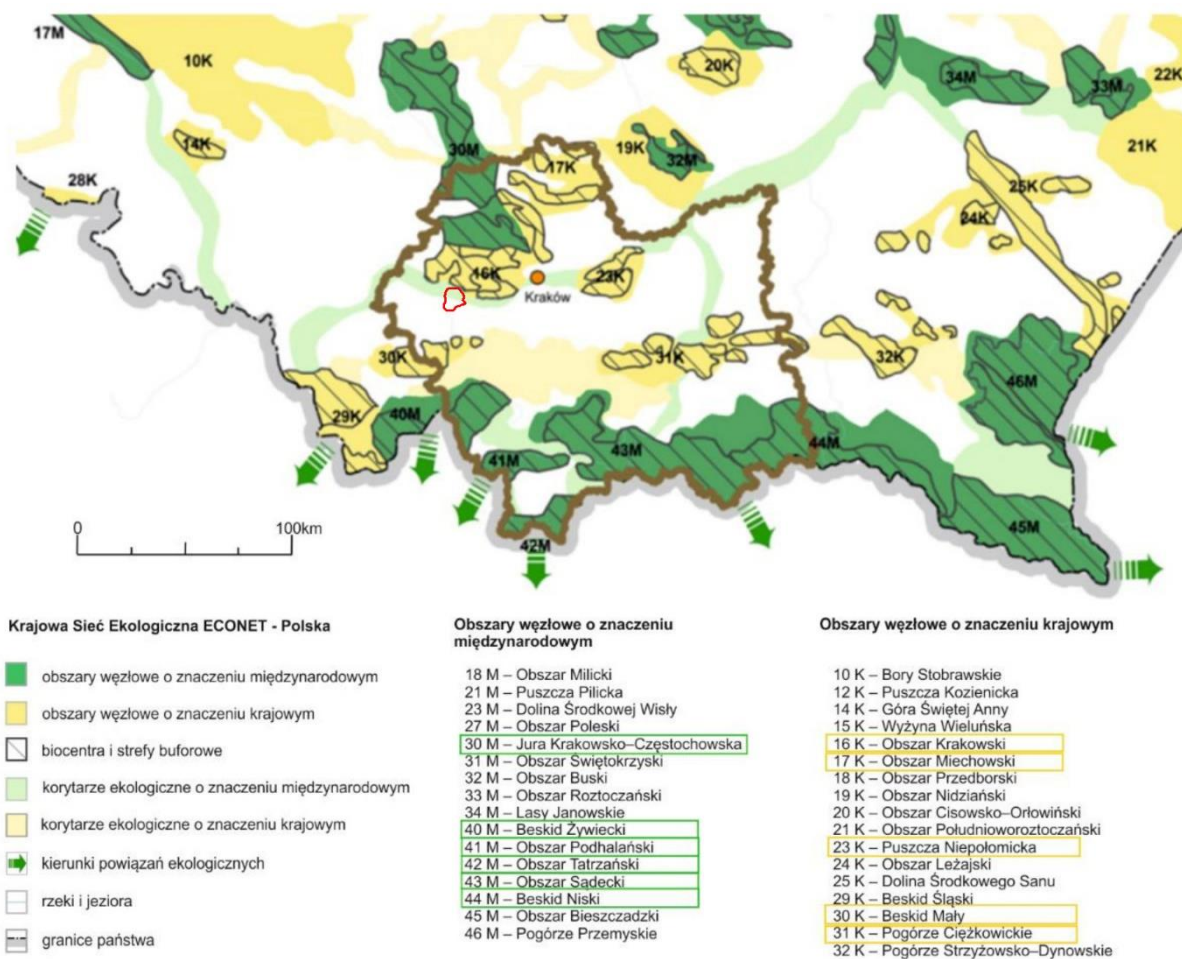
Ryc. 10. Rozbudowa bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce, 2013

Źródło: krakow.rdos.gov.pl

Sieć EECONET mają stanowić obszary powiązane przestrzennie i funkcjonalnie oraz objęte różnymi, wzajemnie się uzupełniającymi formami ochrony przyrody. Dla ochrony środowiska oraz poprawy jego funkcjonowania biologicznego i zwiększenia bioróżnorodności powstała krajowa sieć ekologiczna EECONET-PL, która jest częścią Europejskiej Sieci Ekologicznej EECONET, utworzonej w celu zintegrowania istniejących obszarów chronionych w poszczególnych krajach europejskich oraz potencjalnych obszarów przewidzianych do ochrony w jeden spójny system, zgodnie z przyjętymi międzynarodowymi kryteriami i standardami (koncepcja Europejskiej Sieci Ekologicznej została przyjęta przez Radę Europy w 1992 roku). Zasadniczymi elementami sieci są:

- obszary węzłowe, w których wyróżniono biocentra i strefy buforowe;
- korytarze ekologiczne.

Obszary węzłowe odznaczają się dużą różnorodnością gatunkową oraz różnorodnością form krajobrazowych i siedliskowych. Stanowią ostoję gatunków rodzimych i wędrownych, zwłaszcza rzadkich i zagrożonych wyginięciem. Wyróżnione w obszarach węzłowych biocentra obejmują obszary nagromadzenia największych walorów przyrodniczych. Otoczone są strefami buforowymi, które mają wyróżniające się walory, ale nie tak wysokie jak walory biocentrow. Natomiast korytarze ekologiczne to struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich.

Ryc. 11. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska

Według koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska (Liro, 1998) przez północny teren gminy Spytkowo przebiega międzynarodowy korytarz ekologiczny 26m – Górnej Wisły. Dodatkowo można stwierdzić, że przepływające przez Gminę pozostałe cieki wodne oraz większe kompleksy leśne pełnią rolę lokalnych korytarzy ekologicznych. Tym samym rejon gminy Spytkowo jest bezpośrednio i pośrednio powiązany z następującymi obszarami węzłowymi i korytarzami ekologicznymi zlokalizowanymi w rejonie Wyżyny Śląsko-Krakowskiej, Północnego Podkarpacia i Zewnętrznych Karpat Zachodnich:

- Krajowe obszary węzłowe:
 - 16K – Krakowski;
 - 30K – Beskidu Małego.
- Korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym:
 - 27m – Krakowski Wisły.
- Korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym:
 - 70k – Beskidu Makowskiego i Wyspewego.

W związku z powyższym należy chronić korytarze poprzez minimalizację ich przerywania bądź przegradzania w postaci lokalizacji zabudowy inwestycji liniowych i innych obiektów inżynierskich. Na terenach, gdzie korytarze ekologiczne uległy przerwaniu, należy dążyć do poprawy tej sytuacji przez lokalizację zieleni towarzyszącej i uzupełniającej oraz specjalnych urządzeń wspomagających migrację zwierząt.

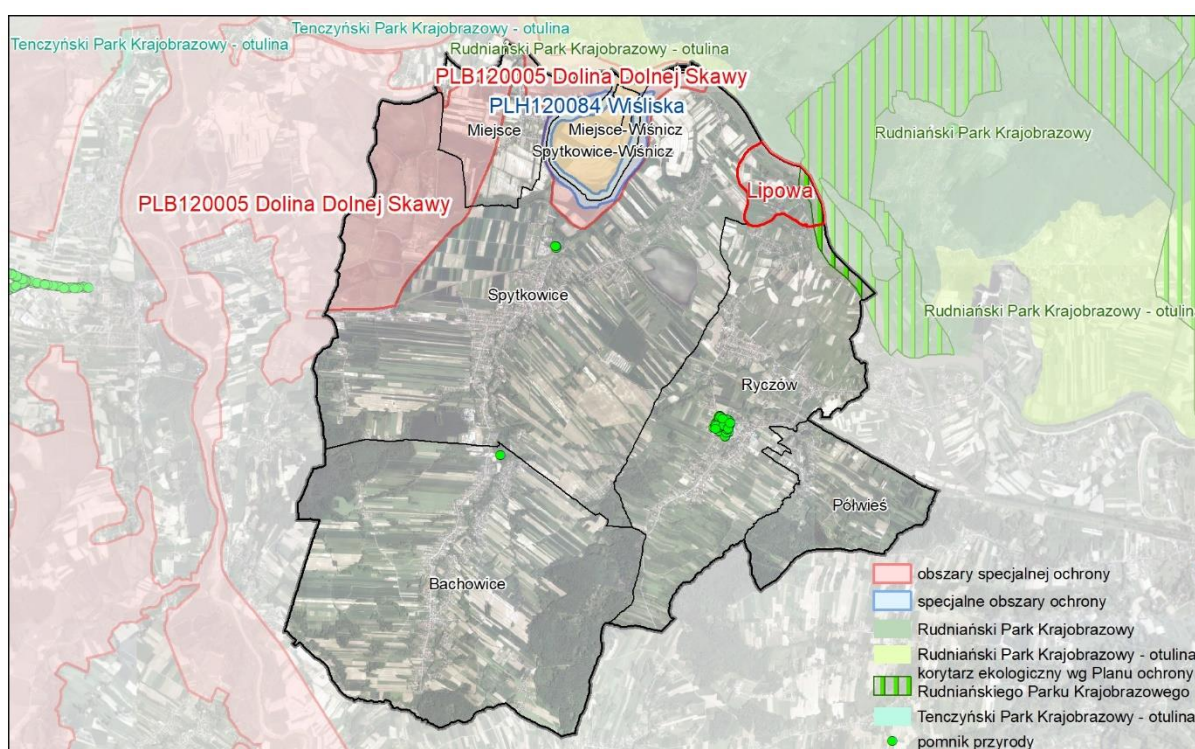
Na terenie gminy Spytkowice występują obszary prawnie chronione, określone w art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Obszar Natura 2000:
 - 1) specjalny obszar ochrony siedlisk Wiśliśka PLH120084,
 - 2) obszar specjalnej ochrony Dolina Dolnej Skawy PLB120005,
- Rudniański Park Krajobrazowy – otulina,
- pomniki przyrody:
 - 1) 54 jednoobektowe,
 - 2) 3 wieloobektowe (grupy drzew).

Obszary te podlegają zagospodarowaniu w sposób zapewniający uzyskanie pożądanego stanu równowagi w przyrodzie.

Ponadto – zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie:

- obecnie nie są procedowane postępowania dotyczące utworzenia rezerwatu czy powiększenia granic obszarów Natura 2000 na terenie gminy Spytkowice;
- na obszarze Nadleśnictwa Andrychów w granicach gminy Spytkowice została ustanowiona strefa ochronna dla bielika. Informacja o dokładnej lokalizacji strefy należy do tzw. danych wrażliwych i nie podlega udostępnieniu zgodnie z art. 16 §1 pkt 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029).

Ryc. 12. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody

❖ Na terenie miejscowości Lipowa nie występują obszary prawnie chronione, określone w art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Granica miejscowości biegnąca doliną rzeki Wisły stanowi jednocześnie granicę Rudniańskiego Parku Krajobrazowego. Korytarz ekologiczny wyznaczony zgodnie z planem ochrony Rudniańskiego PK (Uchwał Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 września 2017 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Rudniańskiego Parku Krajobrazowego uwzględniającego zakres planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Rudno PLH120058 i Rudniańskie modraszki - Kajasówka PLH120077) swoim zasięgiem obejmuje niewielki fragment miejscowości Lipowa.

- ❖ Przez teren miejscowości Lipowa, w kierunku północ-południe, przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym.
- ❖ Dolina rzeki Wisły zlokalizowana jest w zasięgu sieci korytarzy ekologicznych zapewniających łączność pomiędzy obszarami Natura 2000.

7. STAN ŚRODOWISKA I JEGO ZAGROŻENIA, SZCZEGÓLNIIE NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu wpłynęła na powstanie obszarów objętych wystąpieniem znacząco negatywnych oddziaływań.

7.1. Jakość powietrza i lokalne źródła zanieczyszczeń

Województwo małopolskie podzielone jest na trzy strefy pomiarów jakości powietrza. Są to aglomeracja krakowska, miasto Tarnów i strefa małopolska. Obszar gminy Spytkowice został włączony do strefy małopolskiej (kod strefy PL1203).

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie małopolskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) zwłaszcza w zakresie emisji tlenków azotu, oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa) zasadniczo w zakresie emisji tlenków siarki i azotu. Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz z Europy.

Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczeń jest emisja z domów ogrzewanych indywidualnie oraz na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, komunikacja samochodowa. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa małopolskiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji nieorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie emitory mogą również bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w sąsiedztwie.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Ocena poziomu zanieczyszczeń powietrza w poszczególnych strefach pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, w odniesieniu do wszystkich 12 substancji, została wykonana w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w stacjach funkcjonujących w ramach wojewódzkiego programu monitoringu środowiska. Wyniki oceny (według wyników publikowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska) przedstawiono w Tab. 6.

Tab. 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ²	NO ²	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
1	Aglomeracja Krakowska	PL1201	A	C	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C ¹ ²
2	miasto Tarnów	PL1202	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C ¹ ²
3	strefa małopolska	PL1203	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C ¹ ²

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2.

2) Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, Aglomeracja Krakowska i strefa miasto Tarnów uzyskała klasę A, strefa małopolska klasę C.

Źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, Raport wojewódzki za rok 2021 r.

Wyniki przeprowadzonej oceny wskazują, że w odniesieniu do substancji, w których przypadku strefa została zaliczona do klasy A - poziom stężeń tych substancji nie przekracza poziomów dopuszczalnych. W przypadku zaliczenia strefy do klasy C, poziom stężeń tych substancji, w tym przypadku; pyłu zawieszonego (PM₁₀ i PM_{2,5}) oraz benzo(a)pirenu jest wyższy niż dopuszczalny. Może to być wynikiem usytuowania punktów pomiarowych, na podstawie, których dokonuje się oceny całej strefy, w bardziej zabudowanych obszarach (Miechów, Słomniki), co może nieco zaburzać stan faktyczny, który, jak należy się spodziewać powinien być lepszy od zakładanego.

Emisja zanieczyszczeń na terenie gminy Spytkowice występuje w postaci:

- emisji punktowej – działalność produkcyjna i sektor komunalny;
- emisji powierzchniowej – indywidualne źródła grzewcze;
- emisji z rolnictwa;
- emisji liniowej (komunikacja).

Znaczne ilości zanieczyszczeń na terenie gminy Spytkowice pochodzą z lokalnych źródeł emisji niskiej. Niska emisja zanieczyszczeń wywoływana jest przez indywidualne źródła grzewcze (piece kaflowe, kotły węglowe, olejowe, gazowe) zasilające budynki mieszkalne i użyteczności publicznej. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest znaczna liczba źródeł rozproszonych, wprowadzających zanieczyszczenia poprzez niskie emitory. Z uwagi na małą sprawność procesu spalania i niekorzystne warunki rozprzestrzeniania, emisja ta, w połączeniu z emisją ze źródeł komunikacyjnych, stanowi obecnie główne źródło uciążliwości odpowiedzialne za jakość powietrza na terenach zabudowanych. Zanieczyszczenie powietrza wzrasta w okresie zimowym, kiedy do atmosfery przedostają się związki pochodzące z palenisk domowych i lokalnych kotłowni. Warunki meteorologiczne półrocza chłodnego (duża wilgotność, niskie temperatury, częste inwersje potęgowane przez cisze atmosferyczne) sprzyjają przemianom chemicznym zanieczyszczeń gazowych w atmosferze na związki bardziej szkodliwe np.: szybsza przemiana dwutlenku siarki w kwas siarkowy i siarczany, często obecne w postaci kwaśnych deszczów, mgieł i osadów. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania. Szacuje się, że wynosi ona od kilku do kilkunastu procent ogółu emisji na terenach o rozwiniętej sieci ciepłowniczej oraz do kilkadziesiąt procent na obszarach, których nie obejmują centralne systemy ciepłownicze, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Dużym problemem na obszarach wiejskich jest

powszechne palenie odpadów komunalnych w nieprzystosowanych do tego celu paleniskach domowych. Na skutek spalania odpadów w niskiej temperaturze bez systemów oczyszczania gazów do atmosfery dostają się pyły zawierające metale ciężkie i toksyczne związki organiczne, w tym rakotwórcze dioksyny i furany. Ze względu na niskie źródło emisji palenie odpadów w domowych piecach stanowi poważne zagrożenie zdrowia dla palącego i jego sąsiadów. Za pozytywny należy uznać fakt, że dzięki częściowej gazyfikacji Gminy, znaczna część indywidualnych odbiorców gazu ogrzewa mieszkania gazem.

Zanieczyszczenia komunikacyjne utrzymują się przede wszystkim w centrach określonych miejscowości i przy trasach tranzytowych. Na terenie gminy Spytkowice najsilniej obciążone ruchem tranzytowym są droga krajowa nr 44 (przebiega przez centrum Ryczowa i Spytkowic) i w mniejszym stopniu drogi powiatowe.

❖ **Projekt planu nie wpłynie negatywnie na zwiększenie zanieczyszczenia powietrza. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie powodują emisji ponadnormatywnych ilości zanieczyszczeń i szkodliwych substancji. Okresowo, podczas realizacji budowy obiektów mogą wystąpić pyłowe zanieczyszczenia, niemniej będą to sytuacje krótkotrwałe, o małym zasięgu.**

7.2. Gleby

Poza techniczną degradacją związaną z zabudową i infrastrukturą gleby zdegradowane występują tylko lokalnie i dotyczą degradacji związanej z erozją gleby i ruchami masowymi, dawną eksploatacją kopalni oraz miejscowym zakwaszeniem. Natomiast zmiany hydrologiczne dotyczą przesuszenia bądź zawodnienia terenu. Nieznaczne przesuszenie terenu nastąpiło wskutek działań melioracyjnych nakierowanych na drenaż wód oraz eksploatację wód z ujęć podziemnych. Natomiast lokalne zawodnienie obserwowane jest na niezmeliorowanych terenach o wysokim zwierciadle wód podziemnych.

Racjonalne użytkowanie gruntów rolniczych powinno zapewniać ochronę gleby przed erozją, niszczeniem mechanicznym oraz zanieczyszczeniem substancjami szkodliwymi poprzez stosowanie właściwych metod upraw ze szczególnym uwzględnieniem płodozmianu i nawożenia organicznego, niezbędnego do zachowania lub odtworzenia właściwych warunków rozwoju organizmów i stosunków wodnych w glebie. Szczególną uwagę należy zwrócić na problem środków ochrony roślin.

❖ **Realizacja ustaleń dokumentu może wpłynąć na przekształcenie pokrywy glebowej w związku z realizacją inwestycji na terenach przeznaczonych do zainwestowania. Zaniechany zostanie dotychczasowy rolniczy sposób wykorzystania gleb. Powierzchnia gruntów rolnych objętych projektem zmiany planu znajdujących się w obrębie kompleksów gleb podlegających ochronie prawnej (I-III klasa bonitacyjna), dla których przewidziany jest przyrost terenów do zainwestowania wynosi 5,38 ha co stanowi 86,4% łącznej powierzchni przyrostu terenów inwestycyjnych.**

7.3. Jakość i ochrona wód

7.3.1. Jakość wód powierzchniowych

Głównym źródłem zanieczyszczenia wód jest działalność człowieka, ponieważ najwięcej zanieczyszczeń trafia do wód razem ze ściekami. Zanieczyszczenia obszarowe, pochodzące zwłaszcza z terenów

rolniczych, są także znaczącym źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do rzek. Spływy powierzchniowe z tych terenów powodują wymywanie związków azotu i fosforu, będących pozostałością po stosowanych nawozach sztucznych oraz środkach ochrony roślin. Wzrost zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w dużym stopniu wynika z rozwoju rolnictwa i jego chemizacji.

Ponadto za intensywnym wodociągowaniem poszczególnych miejscowości nie nadąża budowa sieci kanalizacyjnej i neutralizacja szybko rosnącej ilości ścieków. Sprawia to, że ścieki gromadzone w szambach są niekiedy odprowadzane w sposób niekontrolowany do gruntu lub płynących w pobliżu małych cieków. Ze względu na małe przepływy, nie gwarantujące korzystnego stopnia rozcieńczenia zanieczyszczeń i brak zdolności wód do samooczyszczenia małe cieki powinny być wykluczone z funkcji odbiorników ścieków. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy Spytkowo jest warunkiem poprawy jakości wód powierzchniowych. Warunkiem podstawowym jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej, a tam gdzie jest to nieuzasadnione ekonomicznie, wybudowanie szczelnych szamb oraz zapewnienie skutecznego oczyszczania całości ścieków w oczyszczalniach wyposażonych w system redukcji biogenów w wodach pościekowych. Konieczne jest także takie zmodernizowanie systemu melioracyjnego, aby ilość wody odprowadzana ze zlewni użytkowanej rolniczo do wód powierzchniowych była jak najmniejsza.

7.3.2. Jakość wód podziemnych

Degradacja wód podziemnych związana jest przede wszystkim z postępującą urbanizacją i działalnością rolniczą. Głównym przejawem zagrożenia i degradacji wód podziemnych jest zmniejszenie zasobów i obniżanie się ich zwierciadła na skutek ujmowania wody dla zaspokojenia lokalnych potrzeb oraz zmniejszenie zdolności infiltracyjnej gruntu w wyniku zabudowy terenu. Zrzuty ścieków komunalnych oraz niekontrolowane odprowadzanie ścieków bytowych z jednostek osadniczych, a także rolniczych do powierzchniowej sieci rzecznej powoduje pogorszenie jakości ich wody.

Tab. 7. Przegląd oddziaływań na jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

JCWPd nr 147	
Presja na stan ilościowy	Ujęcia wód podziemnych. Oddziaływania lokalne. Regionalny lej depresji związany z eksploatacją węgla kamiennego na obszarze Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (Kopalnia Janina). Złoża kruszyw naturalnych w dolinie Wisły (Kłokoczyn, Rusocice Gary, Smolice-Zakole B, Jankowice 2). Lokalne leje depresji związane z eksploatacją kruszywa naturalnego (Kopalnie Porfiru i Diabazu Sp. z o. o. – kamieniołom w Zalasie)
Stan ilościowy (2019 r.)	dobry
Presja na stan chemiczny	Miasta: Libiąż, Trzebinia i Chrzanów. Zanieczyszczenia lokalne. Przemysł - zakłady przemysłowe: przemysł chemiczny (Rafineria Trzebinia S.A., Zakłady Chemiczne Alwernia S. A.), przemysł budowlany (Libet S. A.), przemysł ciężki (Bumar Fablok). Brak kanalizacji na obszarach wiejskich. Potencjalne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych: wysypiska śmieci (Zagacie) i składowiska odpadów pokopalnianych (Trzebinia, Alwernia).
Stan chemiczny (2019 r.)	dobry
JCWPd nr 159	
Presja na stan ilościowy	Ujęcia wód podziemnych. Oddziaływania lokalne.

	Złoże kruszyw naturalnych w dolinie Skawy (m in. ZatorPodolsze Nowe, Rabusiowice) oraz kamieni drogowych i budowlanych (m in. Barwałd, Osielec).
Stan ilościowy (2019 r.)	dobry
Presja na stan chemiczny	Miasta: Wadowice, Sucha Beskidzka, Jordanów. Zanieczyszczenia lokalne. Rolnictwo (niezbyt intensywne). Przemysł – przemysł spożywczy (Fabios S. A. w Makowie Podhalańskim, Grupa Maspex Wadowice, Zakłady Przemysłu Cukierniczego Skawa S. A.), przemysł ciężki (Filia Bumar-Łabędy w Wadowicach), przemysł chemiczny (METCHEM Sp. z o. o.). Brak kanalizacji na obszarach wiejskich. Potencjalne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych: wysypiska śmieci (np. Zator, Spytkowice, Choczna, Zembrzyce, Sucha Beskidzka, Maków Podhalański).
Stan chemiczny (2019 r.)	dobry

7.3.3. Przeobrażenia stosunków wodnych i ich odporność na zanieczyszczenia

Projekt zmiany ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwi realizację inwestycji, które nie wpłyną negatywnie na jakość wód podziemnych, przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów odrębnych i wprowadzonych ustaleniami obowiązującego Planu. W związku z edukacją ludności i pogłębiającą się świadomością potrzeby ochrony środowiska, a także egzekucją obowiązujących przepisów nie wystąpi zagrożenie niekorzystnych przeobrażeń jakości wód.

7.3.4. Ochrona ujęć lokalnych

Projekt zmiany Planu nie wpłynie negatywnie na jakość wód pobieranych z ujęć lokalnych. W obszarze projektu planu nie występują żadne lokalne ujęcia wód podziemnych.

7.3.5. System zaopatrzenia w wodę

Obecnie gmina Spytkowice jest zaopatrywana w wodę przez sieć wodociągową rozdzielczą z połączeniami prowadzącymi do budynków mieszkalnych. W sieć wodociągową wyposażone są wszystkie miejscowości. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2021 roku 99,6% ludności Gminy Spytkowice korzystało z sieci wodociągowej. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) to 88,4 km.

Na terenie gminy funkcjonują 3 główne źródła zaopatrzenia w wodę do celów komunalnych:

- SUW Bachowice;
- SUW Spytkowice – Kępki;
- studnia awaryjna (S–2a) Spytkowice Dolne.

Istniejące źródła zaopatrzenia w wodę pitną nie w pełni umożliwiają dalszy rozwój osadnictwa na terenie gminy. W związku z powyższym poszukuje się i planuje się budowę nowych ujęć wody. Sieć wodociągowa na potrzeby bytowo-gospodarcze i przeciwpożarowe powinna być sukcesywnie rozbudowywana na bazie istniejącego układu w miarę narastania potrzeb wynikających ze zwiększenia intensywności zabudowy i objęcia zabudową nowych terenów, jak również dla objęcia mieszkańców

dotychczas nie podłączonych. Uzbrojenie w sieć wodociągową nowych terenów powinno być prowadzone wyprzedzająco w stosunku do zabudowy kubaturowej.

7.3.6. Kanalizacja

Obecnie na terenie gminy Spytkowice sieć kanalizacyjną posiada tylko część miejscowości Bachowice i Spytkowice. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 31,4 km, obsługuje 35,0% ogółu mieszkańców Gminy (GUS 2021).

Sieć kanalizacyjna w Bachowicach obejmuje swym zasięgiem niewielki obszar i odprowadza ścieki do lokalnej oczyszczalni ścieków. W obrębie Spytkowice siecią objęte są: Przewóz, Dębina, Kępki i centralna część wsi (rejon ul. Zamkowej). Poza siecią pozostaje południowa część sołectwa (rejon ul. Wadowickiej oraz przysiółki: Górki Spytkowskie, Kanada, Pagory i Wróblówki).

Poza częścią Bachowic i większą częścią Spytkowic reszta miejscowości pozostaje bez kanalizacji sanitarnej. Gospodarka ściekowa opiera się tam na powszechnym, przejściowym gromadzeniu ścieków w wybieralnych zbiornikach bezodpływowych i wywożeniu ich przez specjalistyczne uprawnione podmioty taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków w Spytkowicach. Realizowane są tam także przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane są poprzez spływ przypowierzchniowy do rowów przydrożnych i melioracyjnych z odpływem do poszczególnych cieków wodnych.

Brak systemowego rozwiązania gospodarki ściekowej na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną, przy jednoczesnym niemal pełnym zwodociągowaniu Gminy, powoduje powstawanie większej ilości nieodprowadzonych siecią ścieków. Miejscowa społeczność zmuszona jest gromadzić płynne nieczystości w zbiornikach zlokalizowanych na terenie własnych posesji. Zdarzają się również przypadki nielegalnych wylewisk ścieków na pola uprawne oraz do rowów melioracyjnych. To z kolei wpływa na zwiększone zanieczyszczenie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Generalnie budowa sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich i do tego na bardzo rozległym oraz zróżnicowanym pod względem rzeźby terenu i zagospodarowania obszarze jest przedsięwzięciem bardzo kosztownym, nie tylko na etapie inwestycji, ale również w trakcie późniejszego użytkowania. W związku z powyższym na terenie gminy Spytkowice, dla rejonów oddalonych od istniejącej oczyszczalni ścieków oraz dla posesji oddalonych od głównej koncentracji zabudowy, gdzie realizacja sieci kanalizacyjnej nie będzie prowadzona ze względów ekonomicznych, zakłada się pozostawienie zbiorników bezodpływowych lub realizację oczyszczalni przydomowych przy korzystnych warunkach gruntowo – wodnych. Wody opadowe i roztopowe z zanieczyszczeniami typu przemysłowego lub ropopochodnymi (z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów, baz transportowych, warsztatów samochodowych, stacji paliw, itp.) po oczyszczeniu powinny być odprowadzane do odbiornika w sposób zorganizowany poprzez zamknięte bądź otwarte systemy kanalizacyjne. Wody opadowe umownie czyste bądź poddane oczyszczeniu można wykorzystać na miejscu na potrzeby gospodarcze (np.: w obiegach zamkniętych) i odprowadzać powierzchniowo na tereny biologicznie czynne, rozsączyć w gruncie, a jeżeli nie będzie to możliwe retencjonować i odprowadzać do odbiornika po przejściu fali opadów.

24 maja 2022 r. Rada Gminy Spytkowice Uchwałą Nr XXXV/356/22 wyznaczyła obszar i granice aglomeracji Spytkowice o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 6532 z oczyszczalnią ścieków komunalnych zlokalizowaną w miejscowości Spytkowice i Bachowice.

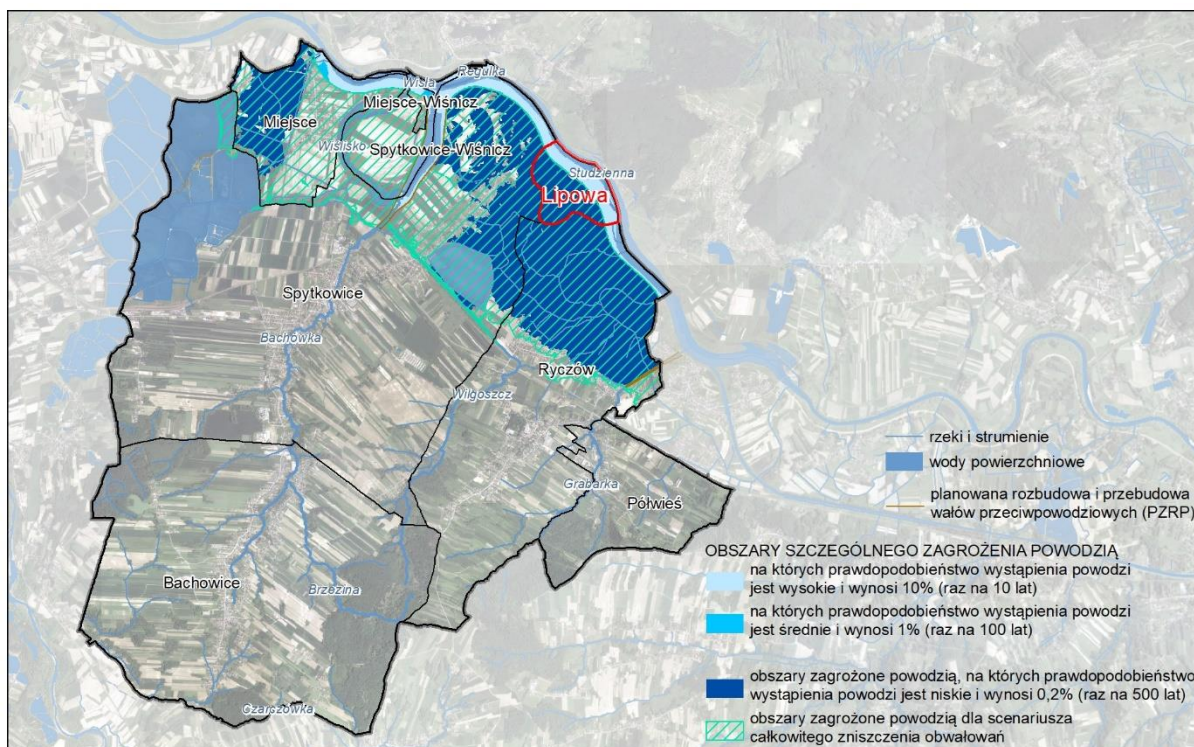
Wójt Gminy Spytkowice dokonał przeglądu obszaru i granic aglomeracji oraz weryfikacji przyjętych pierwotnie rozwiązań w kontekście uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Spytkowice, jak i obowiązujących wytycznych umożliwiających finansowanie zadań w ramach KPOŚK. W konsekwencji przeprowadzonej analizy, przy wykorzystaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych została opracowana korekta obszaru aglomeracji Spytkowice. Tym samym, na podstawie w/w dokumentów strategicznych oraz na podstawie będących w posiadaniu Gminy Spytkowice pozwoleń na budowę oraz koncepcji wraz z kosztorysami jak również na podstawie projektów będących w trakcie opracowania, Wójt Gminy Spytkowice przeprowadził analizy opłacalności ekonomicznej pierwotnie zaplanowanej budowy sieci kanalizacyjnej na tym obszarze gminy. W konsekwencji Wójt realizuje w wydzielonych etapach kompleksowy projekt rozwiązania gospodarki ściekowej na terenie Gminy Spytkowice poprzez rozbudowę, przebudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Spytkowicach, budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Spytkowice, Miejsce, Lipowa, Bachowice, Ryczów i Półwieś oraz likwidację oczyszczalni ścieków w Bachowicach. Powyższa analiza wykazała więc na obecnym etapie konieczność korekt planu aglomeracji Spytkowice, poprzez dostosowanie do danych rzeczywistych, w szczególności ilości mieszkańców zamieszkujących (lub mających zamieszkać) obszar aglomeracji. Projektowana zmiana granic istniejącej aglomeracji dotyczy wyłączenia obszaru miejscowości Ryczów i Półwieś, na których konieczna do budowy infrastruktura kanalizacji sanitarnej nie spełnia zarówno podstawowego wymaganego wskaźnika koncentracji 120 osób/ 1 km sieci jak również wskaźnika 90 osób / 1 km sieci dopuszczonego do zastosowania w przypadkach ściśle określonych w § 3 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji. Jednocześnie Gmina Spytkowice planuje podjąć działania zmierzające do pozyskania środków na rozbudowę kanalizacji sanitarnej na tym wyłączonym z aglomeracji obszarze pochodzących z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (z puli środków przeznaczonych na dofinansowanie terenów poza wyznaczonymi aglomeracjami).

W nowym kształcie ścieki z obszaru aglomeracji Spytkowice będą odprowadzane do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Spytkowicach oraz oczyszczalni w Bachowicach do czasu jej likwidacji. Nie przewiduje się włączenia do systemu zakładów przemysłowych.

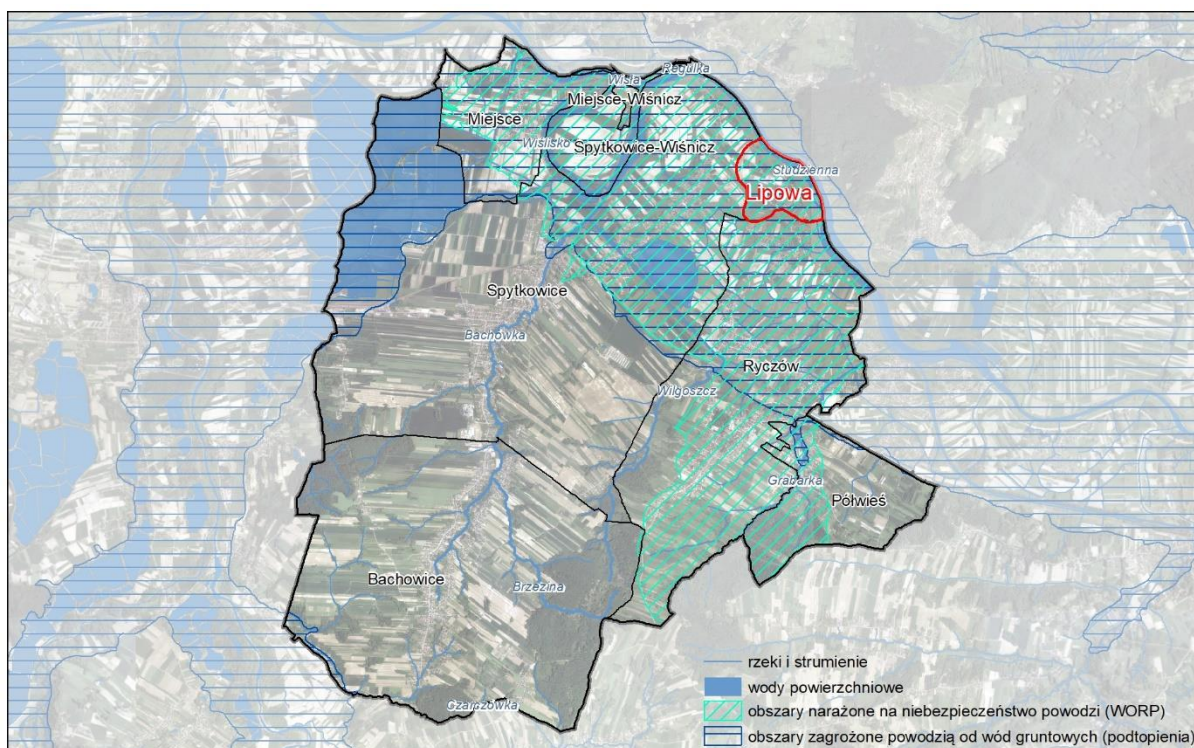
Na terenie projektowanej aglomeracji Spytkowice znajduje się strefa ochronna ujęcia wody podziemnej „Spytkowice-Kępki” ustanowiona Rozporządzeniem z dnia 27.12.2016 r.; nr 50/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie (Dz. U. Województwa Małopolskiego z dnia 30.12.2016 r., poz. 8073), nie znajdują się obszary ochronne zbiorników wód śródłądowych. Na terenie aglomeracji znajdują się natomiast liczne pomniki przyrody, a ponadto aglomeracja graniczy z obszarem Natura 2000 PLB 120005 Dolina Dolnej Skawy i Obszarem Natura 2000 PLH 120084 Wiślicka. Na terenie aglomeracji nie stwierdzono występowania innych form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.).

7.3.7. Zagrożenie zalaniem wodami powodziowymi i okresowe podtopienia

Na terenie gminy Spytkowice określono obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.).

Ryc. 13. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Ryc. 14. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożone podtopieniami

Na obszarze gminy Spytkowie zostały wskazane również: obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi opracowane w ramach Wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP), obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych (podtopienia) zgodnie z danymi Centralnej Bazy Danych Geologicznych.

❖ **Obszar objęty projektem planu w miejscowości Lipowa znajduje się w zasięgu:**

- **obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, uwzględnionego w oparciu o mapy zagrożenia powodziowego:**
 - **na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;**
 - **na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat;**
 - **pomiędzy linią brzegu Wisły a wałami przeciwpowodziowymi;**
- **obszarów zagrożonych powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat;**
- **obszarów zagrożonych powodzią dla scenariusza całkowitego zniszczenia obwałowań;**
- **obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi opracowanych w ramach Wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP);**
- **obszarów zagrożonych powodzią od wód gruntowych (podtopienia) zgodnie z danymi Centralnej Bazy Danych Geologicznych.**

7.4. Klimat akustyczny

Hałas przemysłowy odczuwany jest jako jeden z najbardziej dokuczliwych hałasów w środowisku. Powoduje on uciążliwość w znacznie mniejszym wymiarze niż hałasy pochodzące od środków komunikacji, ale jest najczęstszą przyczyną skarg ludności, co często znajduje odzwierciedlenie w ilości interwencji zgłaszanych do odpowiednich służb. Znaczącymi elementami kształtującymi klimat akustyczny gminy Spytkowice w kontekście hałasu przemysłowego są:

- działalności produkcyjne związane z przetwórstwem przemysłowym (zakłady przemysłowe w Bachowicach, Ryczowie i Spytkowicach);
- działalności produkcyjne związane z przetwórstwem rolno – spożywczym;
- bazy sprzętowo – transportowe obsługujące przemysł i rolnictwo;
- sprzęt mechaniczny służący pracom polowym na użytkach rolnych;
- instalacje wentylacyjne i chłodzące w obiektach: handlowych, sportowych czy gastronomicznych, a także coraz częściej w obiektach mieszkaniowych i usługowych (baza noclegowa, administracja samorządowa, itp.);
- drobne zakłady rzemieślnicze, które często bywają zlokalizowane na terenach przeznaczonych pod mieszkalnictwo.

Na terenie gminy Spytkowice ruch pojazdów mechanicznych należy uznać za bardzo zróżnicowany. Największy ruch pojazdów występuje na drodze krajowej nr 44. Trasa obciążona jest znacznym ruchem pojazdów i przebiega w bezpośredniej odległości od zabudowań mieszkalnych w wybranych rejonach Spytkowic (ulice: Jana Pawła II, Zamkowa, Krakowska), Ryczowa (ulice Oświęcimska i Krakowska) oraz Półwsi (ul. Zatorska). Duże, aczkolwiek znacznie mniejsze niż na drodze nr 44, natężenie ruchu występuje także na drogach powiatowych nr: 1769 (Spytkowice i Bachowice), 1772 (Ryczów), 1773 (Spytkowice i Miejsce) i 1774 (Spytkowice). W związku z powyższym negatywny wpływ ruchu transportowego i komunikacyjnego na klimat akustyczny tych rejonów gminy jest znaczny. Ruch na pozostałych trasach gminy jest mały. Zwiększone natężenie hałasu występuje również na lokalnych drogach prowadzących do zakładów przemysłowych i placówek usługowych (zwłaszcza handlowych), a także w trakcie szczytu prac polowych (transport rolniczy).

- ❖ **Obszar opracowania położony jest w większej odległości od głównych ciągów komunikacyjnych. Stanowi tereny, w których poziom dźwięku w otoczeniu jest zależny i związany wyłącznie ze sposobami użytkowania terenów. Projekt planu umożliwiający realizację terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie wpłynie negatywnie na zwiększenie poziomu odczuwalnego hałasu. W czasie realizacji procesu budowlanego mogą wystąpić krótkotrwałe uciążliwości, niemniej będą to sytuacje chwilowe, o zasięgu lokalnym.**

7.5. Gospodarka odpadami

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Spytkowice została przyjęta Uchwałą Nr XXI/185/20 Rady Gminy Spytkowice z dnia 28 października 2020 r. Określa się szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Spytkowice w szczególności dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości w zakresie:

- 1) Selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,
- 2) Selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy. Punkt zapewnia przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych wymienionych w pkt. 1, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży,
- 3) Uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- 4) Mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi.

Na terenie Gminy nie notuje się większych problemów z występowaniem dzikich składowisk odpadów, a pojawiające się niewielkie ogniska nielegalnych wysypisk są na bieżąco likwidowane.

Mając na uwadze dbałość o stan środowiska docelowo należy założyć następujące, podstawowe kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami:

- zmniejszenie ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska;
- ograniczenie ilości odpadów komunalnych organicznych poprzez ich kompostowanie na miejscu powstawania;
- objęcie wszystkich mieszkańców systemem segregacji odpadów;
- niedopuszczanie do powstawania dzikich wysypisk;
- wspieranie mieszkańców w działaniach związanych z usuwaniem azbestu poprzez wyspecjalizowane firmy wybrane przez gminę;
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

W Spytkowicach przy ul. Zamkowej 57 (teren przyległy do Zakładu Usług Komunalnych) funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Mieszkańcy gminy mogą samodzielnie deponować tam między innymi: odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

baterie, przeterminowane leki oraz gruz. Częstotliwość odbioru odpadów jest zależna od typu zabudowy. Z obszarów zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej i wielorodzinnej odpady zmieszane, a także odpady zbierane selektywnie (papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, tekstylia, opakowania wielomateriałowe, odpady higieniczne, odpady ulegające biodegradacji) odbiera się 2 razy w miesiącu. Pozostałe odpady zbierane selektywnie odbiera się co kwartał.

Wymagania wynikające z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami: właściciele nieruchomości zobowiązani są podejmować działania zmierzające do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów poprzez:

- 1) używanie toreb wielokrotnego użytku,
- 2) świadomy wybór produktów dobrej jakości i trwałości,
- 3) stosowanie baterii i akumulatorów o przedłużonej żywotności,
- 4) uzupełnianie zużytych tonerów,
- 5) edukację w zakresie zapobiegania powstawania odpadów,
- 6) inne proekologiczne działania.

❖ **Zgodnie z ustaleniami planu Gospodarka odpadami odbywać się będzie zgodnie z przepisami odrębnymi.**

7.6. Geologia

Na terenie gminy Spytkowice do czynnych procesów geomorfologicznych należą przede wszystkim:

- działalność transportowa rzek;
- działalność akumulacyjna rzek;
- działalność denudacyjna rzek – erozja rzeczna: erozja wgłębna, erozja denna, erozja boczna;
- akumulacja i denudacja pokryw lessowych;
- procesy stokowe – ruchy masowe;
- denudacja stromych stoków użytkowanych ornie na drodze erozji wodnej;
- działalność wiatru: transportowa, niszcząca, budująca.

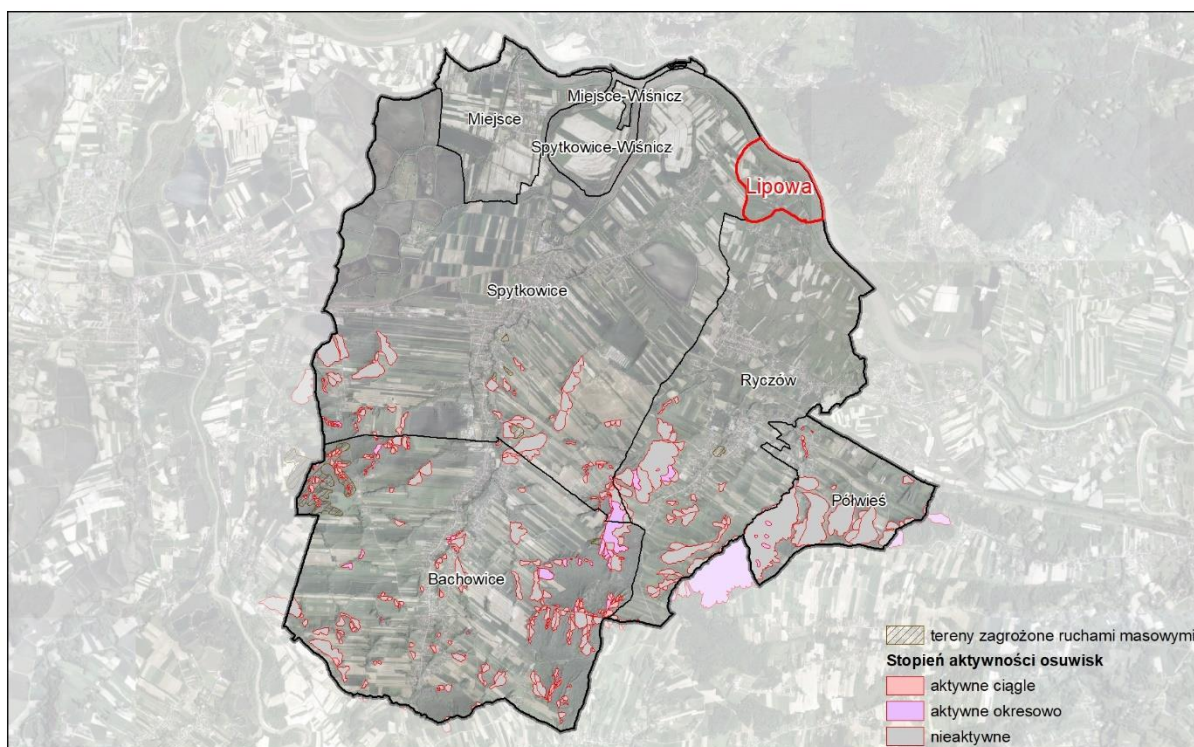
Wyszczególnione procesy geologiczne stanowią miejscami przeszkody w zabudowie terenu, zwłaszcza w dolinie Wisły oraz na stromych stokach w południowej części Gminy. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego powinno wprowadzać się zakazy zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej na terenach podatnych na zalewy powodziowe, erozję i ruchy masowe. W rejonach podatnych na erozję i ruchy masowe zakazane powinno być także usuwanie roślinności drzewiastej i krzewiastej, nakazane natomiast stosowanie pasów takiej zieleni. Dotyczy to w szczególności obszarów najsilniej urzeźbionych w rejonie wielkoprzestrzennych gruntów ornych.

Jednym z największych zagrożeń wynikających z aktywnych procesów geologicznych na terenie gminy Spytkowice są osuwiska. Na terenie gminy Spytkowice zarejestrowano 503 osuwiska o łącznej powierzchni 441,29 ha (zgodnie z bazą SOPO).

Osuwiska aktywne ciągle odznaczają się występowaniem w ich obrębie świeżych i wyraźnych form świadczących o ciągłym przemieszczaniu się materiału: skarp, zagłębień bezodpływowych, progów oraz skarp wewnątrzosuwiskowych. Na obszarze Gminy stwierdzono występowanie 43 tego typu osuwisk. Tereny z wyznaczonymi osuwiskami aktywnymi i częściowo aktywnymi nie nadają się pod jakąkolwiek zabudowę. Osuwiska aktywne okresowo mają mniej wyraźne granice niż osuwiska aktywne, elementy wewnątrzosuwiskowe częściowo zatarte. Wyznaczono 53 tego typu osuwisk na

terenie Gminy. Na obszarach tych nie powinno się planować posadawiania jakichkolwiek budynków. Osuwiska nieaktywne są to osuwiska, na których w ciągu ostatnich 50 lat nie stwierdzono śladów przemieszczeń. Zarejestrowano 407 tego typu osuwisk na obszarze Gminy. Przed przystąpieniem do realizacji planowanych na tych terenach inwestycji należy dokonać szczegółowego rozpoznania geologiczno-inżynierskiego.

Wydzielono także 8 terenów zagrożonych występowaniem ruchów masowych w przyszłości (zgodnie z bazą SOPO). Kryteriami wyznaczenia tych terenów były: sąsiedztwo terenów osuwiskowych, strome nachylenia stoków, budowa geologiczna podatna na powstawanie ruchów masowych oraz przejawy wód podziemnych i powierzchniowych mogących uruchomić ruchy masowe. Na terenach zagrożonych ruchami masowymi prace budowlane powinny zostać poprzedzone badaniami geologiczno-inżynierskimi na całej ich powierzchni. Tylko dokładne rozpoznanie warunków geologicznych może jednoznacznie stwierdzić czy wspomniane tereny nadają się pod zabudowę. Szczegółowe badania geologiczno-inżynierskie gruntu pozwolą określić możliwości zabudowy. Tego typu badania pozwolą też na wskazanie sposobu zabezpieczenia istniejących budynków, budowli i infrastruktury drogowej i komunalnej znajdujących się na osuwisku lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Wyznaczone na podstawie programu SOPO obszary osuwiskowe (wraz z 10-20 m strefą buforową, która nie została zaznaczona na mapach) i tereny zagrożone ruchami masowymi powinny zostać ujęte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Pozwoli to uniknąć lokalizacji inwestycji na terenach zagrażających ich posadowieniu, a tym samym wpłynie to na bezpieczeństwo obywateli i ograniczy straty materialne spowodowane ruchami masowymi na obszarze Gminy.

Ryc. 15. Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

- ❖ Na obszarze objętym projektem planu w miejscowości Lipowa nie zostały zidentyfikowane żadne osuwiska, a także tereny zagrożone ruchami masowymi.

8. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu postępujące zagospodarowanie terenów objętych planem będzie dokonywać się zgodnie z obowiązującymi dokumentami planistycznymi:

- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice, przyjętym Uchwałą Nr XVI/124/04 Rady Gminy Spytkowice z dnia 12 lutego 2004 r., wraz ze zmianami podjętymi:
 - o Uchwałą Nr XII/86/11 Rady Gminy Spytkowice z dnia 27 września 2011 r.,
 - o Uchwałą Nr XXIII/213/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 25 stycznia 2021 r.,
 - o Uchwałą Nr XXVII/262/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 24 czerwca 2021 r.

Ocena potencjalnych zmian w środowisku dla realizacji obowiązującego Planu została dokonana w prognozie oddziaływania na środowisko dla ustaleń tego dokumentu.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM LUB KRAJOWYM

9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie miejscowości Lipowa nie występują obszary prawnie chronione, określone w art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Granica miejscowości biegnąca doliną rzeki Wisły stanowi jednocześnie granicę Rudniańskiego Parku Krajobrazowego. Korytarz ekologiczny wyznaczony zgodnie z planem ochrony Rudniańskiego PK (Uchwał Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 września 2017 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Rudniańskiego Parku Krajobrazowego uwzględniającego zakres planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Rudno PLH120058 i Rudniańskie modraszki - Kajasówka PLH120077) swoim zasięgiem obejmuje niewielki fragment miejscowości Lipowa.

9.2. Lasy ochronne

W obszarze objętym projektem planu w miejscowości Lipowa nie występują lasy, w tym lasy o funkcji ochronnej.

9.3. Strefy ochronne ujęć wody

Na terenie gminy Spytkowice wyznaczono strefy ochronne bezpośrednio i pośrednio od ujęć wód podziemnych:

- Rozporządzeniem nr 24/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej w miejscowości Bachowice, składającego się ze źródeł naturalnych Z-3 „Ujęcie”, Z-3a „Olszyna” i Z-3b „Czarcza” (Dz. U. Woj. Małopolskiego z dnia 27.12.2012 roku, poz. 7703) ustanowiono strefę

ochronną ujęcia wody podziemnej w miejscowości Bachowice, składającego się ze źródeł naturalnych Z-3 „Ujęcie”, Z-3a „Olszyna” i Z-3b „Czarcza”. Strefę ochronną dzieli się na:

- teren ochrony bezpośredniej w granicach istniejących ogrodzeń:
 - dla źródeł Z-3 „Ujęcie” i Z-3a „Olszyna”
 - dla źródła Z-3b „Czarcza”
- teren ochrony pośredniej obejmujący:
 - dla źródeł Z-3 „Ujęcie” i Z-3a „Olszyna” obszar o powierzchni 4,354 ha;
 - dla źródła Z-3b „Czarcza” obszar o powierzchni 0,723 ha.
- Rozporządzeniem nr 50/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 27 grudnia 2016 roku w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Spytkowice – Kępki” (Dz. U. Województwa Małopolskiego z dnia 30.12.2016 roku, poz. 8073) ustanowiono strefę ochronną ujęcia wody podziemnej „Spytkowice – Kępki”. Strefę ochronną dzieli się na:
 - teren ochrony bezpośredniej składający się z 3 obszarów, w tym:
 - dla studni Sk-3;
 - dla studni Sk-4;
 - dla studni Sk-5;
 - teren ochrony pośredniej obejmujący obszar o powierzchni 111,33 ha położony w miejscowości Spytkowice.
- Decyzją Starosty Wadowickiego z dnia 04 grudnia 2013 roku (znak WSR-6341.215.2013) ustanowiono strefę ochronną, obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia wody podziemnej w miejscowości Spytkowice – Dolne, w kształcie prostokąta o wymiarach 76 m x 112 m, na terenie działek ewidencyjnych nr: 923/12, 923/14, 944/10, 944/12, 946/4, 946/6, 947/5, 947/7 w miejscowości Spytkowice – Dolne.

❖ **Obszar objęty projektem planu w miejscowości Lipowa znajduje się poza zasięgiem stref ochrony bezpośredniej i pośredniej od ujęć wód podziemnych.**

9.4. Dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym

Podstawową zasadą, na której powinna opierać się polityka zagospodarowania przestrzennego danego obszaru jest zasada zrównoważonego rozwoju, zdefiniowana w raporcie G. H. Brudtlanda "Nasza wspólna przyszłość" (1987 r.), opracowanym przez Światową Komisję Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zrównoważony rozwój został określony, jako proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom. Wyodrębnione zostały trzy główne obszary, na których należy skoncentrować się przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju: ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi, wzrost gospodarczy i sprawiedliwy podział korzyści z niego wynikających oraz rozwój społeczny. Na bazie zasady zrównoważonego rozwoju oparte zostały poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym. Zostały one zapisane w tzw. Protokołach do Konwencji Narodów Zjednoczonych, do których przystąpiła również Polska. Wśród tych Konwencji należy wymienić, m. in.:

- Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, Genewa 1979,
- Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Nowy Jork 1992,

- Konwencję w sprawie zmian klimatu, Kyoto 1997,
- Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska, Aarhus 1998 r.,
- Konwencję Krajobrazową, Florencja 2000.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym za podstawę przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy przyjęto ład przestrzenny i zrównoważony rozwój.

9.5. Dokumenty ustanowione na szczeblu wspólnotowym

Według obecnego brzmienia Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE) celem polityki Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska jest:

- zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska,
- ochrona zdrowia ludzkiego,
- ostrożne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczanie zmian klimatu.

W kreowaniu polityki ochrony środowiska szczególną rolę odgrywały programy działania w ochronie środowiska. Wprawdzie nie miały (i nie mają) one charakteru normatywnego, niemniej stanowią podstawę prowadzenia polityki ochrony środowiska, wyznaczają bowiem cele strategiczne i etapy ich realizacji, są też podstawą przygotowania projektów aktów prawnych. Ewolucja programów doprowadziła z czasem do podniesienia zagadnień ochrony środowiska do rangi jednego z priorytetów UE. Od wczesnych lat 70. XX wieku w ramach integracji europejskiej prowadzona jest koordynacja działań na rzecz ochrony środowiska.

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. Przedstawiony w Decyzji Program nazywany jest jako „8. Program działań w zakresie środowiska” lub „8. EAP”. Dokument wszedł w życie dnia 2 maja 2022 r. Wspiera cele Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację wizji na rok 2050 zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety. We wniosku dotyczącym 8. EAP wezwano do aktywnego zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, aby zapewnić skuteczne wdrażanie unijnych przepisów dotyczących klimatu i środowiska. Stanowi on podstawę UE do realizacji agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jej celów zrównoważonego rozwoju. Wniosek dotyczący 8. EAP ma na celu przyspieszenie przejścia na neutralną dla klimatu, zasobooszczędną i regeneracyjną gospodarkę, która będzie dawać planecie więcej, niż sama z niej czerpie. Uznaje się w nim, że dobrostan i dobrobyt człowieka zależą od zdrowych ekosystemów, w których funkcjonujemy.

Opierając się o założenia Europejskiego Zielonego Ładu w 8. EAP przedstawiono sześć priorytetów, którymi są:

- 1) osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.;
- 2) wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu;
- 3) dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- 4) osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków;
- 5) ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich);
- 6) redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Dodatkowo cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, zostały zapisane w uchwałach, dyrektywach i rozporządzeniach Rady Unii Europejskiej. Wśród najważniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska, należy wymienić:

- Dyrektywę Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 r. w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji środowiska,
- Dyrektywę Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku,
- Rozporządzenie Rady 3254/91/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Rozporządzenie Rady 1836/93/EWG z dnia 29 czerwca 1993 r. w sprawie dobrowolnego uczestnictwa firm przemysłowych w systemie zarządzania ochroną środowiska i przeglądów ekologicznych,
- Dyrektywę 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Dyrektywę 96/61/EC z 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń,
- Dyrektywę Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów,
- Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 80/313/EWG.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzenia niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE.
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu.

W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, uwzględnia się zwłaszcza, m. in.: wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia. Na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. W terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obowiązuje ponadto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. W zakresie ochrony przyrody i środowiska obowiązują następujące zasady:

- 1) *zachowanie istniejących cieków wraz z ich obudową biologiczną;*
- 2) *zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych innych niż obiekty i urządzenia wodne, obiekty i urządzenia infrastruktury drogowej, sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w odległości:*
 - a) *mniejszej niż 8 m od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieków położonych w terenie 1WS,*
 - b) *dla pozostałych rowów lub cieków – nie określa się;*
- 3) *dopuszcza się techniczne umocnienie koryt cieków i rowów w zakresie wynikającym z realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód, ochroną przeciwpowodziową oraz realizacją przepustów, wykonaniem wylotów kanalizacji i przejść sieci infrastruktury;*
- 4) *w zakresie ochrony przed polem elektromagnetycznym związanym z obiektami elektroenergetycznymi i telekomunikacyjnymi obowiązują zasady dotyczące budowy i lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury elektroenergetyki i telekomunikacji określone w wymaganiach przepisów odrębnych;*
- 5) *w terenach położonych w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału, obowiązują regulacje wynikające z przepisów odrębnych, dotyczące zabezpieczenia stabilności wałów.*

9.6. Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym mają odzwierciedlenie w prawodawstwie polskim, co związane jest z koniecznością spójności z prawem unijnym. Na szczeblu krajowym podstawowymi dokumentami określającymi cele ochrony środowiska są:

- przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – zgodnie z Konstytucją, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) a ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,

- Ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” – uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.

Krajowa polityka ochrony środowiska prowadzona jest na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Zgodnie z wytycznymi Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, przyjęte w POŚ rozwiązania muszą uwzględniać w pierwszym rzędzie działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców. Zgodnie z tymi zaleceniami najważniejszym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska na terenie gminy Spytkowice jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Spytkowice na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025.

9.7. Dokumenty ustanowione na szczeblu wojewódzkim i powiatowym

Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest Program Strategiczny Ochrona Środowiska, stanowiący załącznik do uchwały Nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r. Program Strategiczny Ochrona Środowiska jest aktualizacją Programu Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego w dniu 24 września 2007 r. Jest on jednocześnie dokumentem, który realizuje Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Dokument wskazuje priorytety ekologiczne wśród wybranych przedsięwzięć mających istotny wpływ na poprawę stanu środowiska. Są to:

- poprawa stanu powietrza,
- poprawa stanu wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona przed powodzią,
- uporządkowanie gospodarki odpadami.

Na szczeblu Powiatu dokumentami analizowanymi jako tło dla zagadnień ochrony środowiska jest: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wadowickiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 oraz Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027.

9.8. Dokumenty gminne zawierające cele ochrony środowiska

Najważniejszymi dokumentami dotyczącymi problematyki ochrony środowiska na terenie gminy Spytkowice są:

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Spytkowice na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025;
- Gmina Spytkowice – Opracowanie ekofizjograficzne, 2017 r.
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Spytkowice na lata 2021-2027 z elementami Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE);
- Gminny Program Opieki nad zabytkami Gminy Spytkowice na lata 2019-2022;
- Strategia Rozwoju Gminy Spytkowice na lata 2022-2030;

10. OCENA UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE ZMIANY PLANU CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Projekt planu zawiera szereg ustaleń mających istotne znaczenie dla funkcjonowania i ochrony środowiska. Należą do nich przede wszystkim zaprojektowane rozwiązania w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Projekt planu uwzględnia bezpośrednio cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, oraz pośrednio w odniesieniu do szczebla międzynarodowego i wspólnotowego, których dokumenty mają swoje przełożenie w polskim prawodawstwie.

Aktualny stan środowiska oraz ustalenia w zakresie przeznaczenia oraz warunków zagospodarowania terenów zapisane w planie, wymagają uwzględnienia potrzeb wynikających z ochrony środowiska i prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody. W projekcie planu wprowadzone zostały regulacje dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu dotyczące:

- obowiązku zachowania powierzchni terenu biologicznie czynnej zgodnie z ustaleniami dla wydzielonych kategorii terenów;
- ochrony akustycznej – wskazuje się tereny, dla których określa się dopuszczalne poziomy hałasu; w zakresie ochrony akustycznej, tereny faktycznie zagospodarowane, oznaczone zgodnie z ustaleniami planu symbolami:
 - 1-2MN, 1UR – odpowiadają terenom przeznaczonym „pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną”;
 - 1-5MN-U – odpowiadają terenom przeznaczonym „pod zabudowę mieszkaniowo-usługową”;
 - 1US-UB – odpowiada terenom przeznaczonym „pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży”.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. W terenach 1-2MN, obowiązuje ponadto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. Prowadzenie działalności usługowej lub produkcyjnej nie może powodować powstawania ponadnormatywnych uciążliwości wykraczających poza granice działki, do której użytkownik posiada tytuł prawny, a zwłaszcza odorów, hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza.

Projekt planu uwzględnia ochronę dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej poprzez zasady i wymagania dotyczące ochrony obiektów zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków:

- zakazuje się przekształceń obiektów oraz ich bezpośredniego otoczenia, powodujących obniżenie wartości historycznych, estetycznych lub architektonicznych tych obiektów;

- dopuszcza się przebudowę, nadbudowę i rozbudowę oraz zmianę funkcji obiektów zabytkowych przy zachowaniu cech stylowych i detalu architektonicznego.

Zgodnie z przepisami odrębnymi, na Rysunku planu, zostały wskazane stanowiska archeologiczne podlegające prawnej ochronie dóbr kultury na podstawie przepisów odrębnych.

W projekcie planu wprowadzono zapisy odnośnie zasad przebudowy i rozbudowy układu komunikacyjnego, zasady obsługi w zakresie komunikacji oraz w zakresie infrastruktury technicznej i komunalnej dotyczące:

- zaopatrzenia w wodę,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych,
- zaopatrzenia w gaz, lokalizacji oraz budowy obiektów i sieci gazowej,
- zaopatrzenia w energię elektryczną, lokalizacji oraz budowy obiektów i sieci infrastruktury elektroenergetyki,
- zaopatrzenia w ciepło,
- obsługi użytkowników systemów telekomunikacji, lokalizacji urządzeń infrastruktury telekomunikacji oraz rozbudowy sieci telekomunikacyjnych,
- gospodarki odpadami,
- zaopatrzenia w energię z odnawialnych źródeł energii.

Ponadto, w projekcie planu, dla poszczególnych kategorii terenów wprowadzone zostały zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu (m.in. maksymalny i minimalny wskaźnik intensywności zabudowy, minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, maksymalna wysokość zabudowy).

W wyniku analizy projektu planu można stwierdzić, że ustalenia w nim zawarte uwzględniają zalecenia dotyczące ochrony środowiska oraz przyrody. Wprowadzone zapisy dotyczące sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów, sprzyjają zachowaniu równowagi w środowisku przyrodniczym tych obszarów.

Z dokonanej w prognozie analizy i oceny wynika, że projekt planu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Warunkiem realizacji celów ochrony środowiska będzie przestrzeganie zasad ochrony środowiska i przyrody na opisywanym terenie, zawartych w projekcie planu.

11. OKREŚLENIE PRZEWIDYWALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 ppkt e Ustawy z dnia 3.10. 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko)

W celu określenia skutków realizacji projektu zmiany Planu dla środowiska przyrodniczego, należało zidentyfikować charakter, zakres czasowy i trwałość negatywnych oraz pozytywnych oddziaływań projektu dokumentu. W odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska oddziaływania te przedstawiać się będą następująco:

Obszary Natura 2000

- **Brak oddziaływania**

Na analizowanych obszarach nie występują obszary Natura 2000.

Najbliższymi obszarami Natura 2000 w stosunku do granic miejscowości Lipowa są obszary zlokalizowane w odległości ok. 1 km od zachodniej granicy miejscowości:

- specjalny obszar ochrony siedlisk Wiślicka PLH120084,
- obszar specjalnej ochrony Dolina Dolnej Skawy PLB120005.

Różnorodność biologiczna

• Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i wtórne, długoterminowe, stałe:

- projekt zmiany sposobu zagospodarowania terenów w obszarze objętym projektem planu wpływa na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej – łączna powierzchnia nowych terenów wskazanych do potencjalnego rozwoju urbanizacji to 6,23 ha, co stanowi 7,4% powierzchni objętej projektem. Planowane inwestycje powstaną jednak na obszarach wykorzystywanych obecnie głównie rolniczo, przy ciągach komunikacyjnych, charakteryzujących się niską różnorodnością biologiczną;

• Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:

- negatywne oddziaływania planowanych inwestycji zminimalizowane zostanie poprzez obowiązek dostosowania się do przyjętych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy: maksymalny i minimalny wskaźnik intensywności zabudowy, minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych, maksymalna wysokość zabudowy;
- zachowanie istniejących cieków wraz z ich obudową biologiczną;
- na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji usług handlu wielkopowierzchniowego;
- na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. W terenach 1-2MN, obowiązuje ponadto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko;
- wprowadzenie terenów zieleni naturalnej (1-3ZN) z zakazem lokalizacji budynków i wiat w dolinie rzeki Wisła stanowiącej główny korytarz ekologiczny pełniący ważną rolę połączeń w systemie powiązań przyrodniczych.

Ludzie

• Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, krótkoterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe:

- w trakcie realizacji ustaleń projektu planu związanych z powstawaniem nowych obiektów budowlanych w terenach jeszcze niezainwestowanych mogą wystąpić lokalnie oddziaływania dla mieszkańców i okresowe pogorszenie warunków życia (hałas, wzrost zanieczyszczenia powietrza);
- na etapie późniejszej eksploatacji nowopowstałych obiektów budowlanych prognozuje się brak istotnego oddziaływania na warunki i jakość życia mieszkańców, przy przestrzeganiu zapisów dokumentu.

• Oddziaływanie pozytywne – bezpośrednie i pośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe:

- na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. W terenach 1-2MN, obowiązuje ponadto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko;

- prowadzenie działalności usługowej lub produkcyjnej nie może powodować powstawania ponadnormatywnych uciążliwości wykraczających poza granice działki, do której użytkownik posiada tytuł prawny, a zwłaszcza odorów, hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza;
- w terenach 1-2MN dopuszcza się lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieznacznym oddziaływaniu;
- dla całego obszaru objętego planem w zakresie ochrony przeciwpożarowej obowiązuje:
 - o pokrycie zapotrzebowania w wodę dla celów przeciwpożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - o zapewnienie wymaganych standardów w zakresie ilości i jakości wody z uwzględnieniem ochrony przeciwpożarowej;
- w zakresie ochrony akustycznej, tereny faktycznie zagospodarowane, oznaczone zgodnie z ustaleniami planu symbolami:
 - o 1-2MN, 1UR – odpowiadają terenom przeznaczonym „pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną”;
 - o 1-5MN-U – odpowiadają terenom przeznaczonym „pod zabudowę mieszkaniowo-usługową”;
 - o 1US-UB – odpowiada terenom przeznaczonym „pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży”.

Świat zwierzęcy i roślinny

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, średnio i długoterminowe, stałe:**
 - projekt planu wprowadza przyrost terenów inwestycyjnych (+ 6,23 ha) przez co wpływa na zmniejszenie powierzchni dostępnej dla zwierząt i roślin;
- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie i pośrednie, skumulowane, średnio i długoterminowe, stałe:**
 - na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji usług handlu wielkopowierzchniowego;
 - na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. W terenach 1-2MN, obowiązuje ponadto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko;
 - w projekcie planu uwzględniono zapisy wpływające korzystnie na środowisko przyrodnicze, chroniąc i zachowując jego elementy, w tym, m. in. obowiązek zachowania powierzchni terenu biologicznie czynnej zgodnie z ustaleniami dla wydzielonych kategorii terenów oraz zawartych w przepisach odrębnych;
 - zachowanie istniejących cieków wraz z ich obudową biologiczną;
 - zgodnie z ustaleniami projektu planu nie wprowadza się funkcji mogących wpłynąć negatywnie na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych;
 - wprowadzenie terenów zieleni naturalnej (1-3ZN) z zakazem lokalizacji budynków i wiat w dolinie rzeki Wisła stanowiącej główny korytarz ekologiczny pełniący ważną rolę połączeń w systemie powiązań przyrodniczych.

Wody

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:**
 - lokalizacja nowych obiektów mieszkaniowych i usługowych spowoduje wzrost zapotrzebowania na wodę i wzrost ilości odprowadzanych ścieków.
- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:**

- główne źródło zasilania w wodę stanowić będzie gminna sieć wodociągowa;
- w przypadkach braku technicznej możliwości podłączenia do sieci wodociągowej lub braku zaspokojenia potrzeb istniejącymi systemami sieci wodociągowej, dopuszcza się indywidualne źródła zaopatrzenia w wodę, wykonane zgodnie z przepisami odrębnymi;
- wymagane jest zapewnienie ochrony ujęć wody poprzez przestrzeganie zakazów, nakazów i ograniczeń w obrębie ustanowionych stref ochronnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- docelowy system odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych będzie funkcjonował w oparciu o istniejące oczyszczalnie ścieków Spytkowice-Przewóz;
- w przypadkach braku sieci lub braku technicznej możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej, lub braku możliwości zaspokojenia potrzeb istniejącymi systemami sieci kanalizacyjnej, dopuszcza się zastosowanie szczelnych zbiorników wybieralnych oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków;
- przy wprowadzaniu do kanalizacji sanitarnej ścieków przemysłowych obowiązuje zredukowanie zawartych w nich zanieczyszczeń do parametrów określonych w przepisach odrębnych;
- obowiązuje zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych;
- obowiązuje zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu lub poprzez odprowadzenie do kanalizacji, cieku, rowu z uwzględnieniem rozwiązań:
 - o zwiększających retencję oraz spowalniających odpływ wody do odbiornika,
 - o pozwalających na przesiąkanie wody do gruntu,
 - o odprowadzaniu wód opadowych na własny, nieutwardzony teren, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych;
- realizacja inwestycji nie może naruszać stanu wody na gruncie ze szkodą dla gruntów sąsiednich oraz powinna zapewnić ochronę wód zgodnie z ustawą Prawo wodne;
- nowo projektowane sieci kanalizacyjne należy prowadzić na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Powietrze

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe:**

- nie przewiduje się wprowadzenia funkcji, które miałyby znaczący wpływ na wzrost emisji zanieczyszczeń (w tym również substancji mających nieprzyjemny zapach) do powietrza atmosferycznego na obszarze Gminy;
- skutek realizacji obiektów mieszkaniowych i usługowych, w ramach terenów przeznaczonych do zainwestowania, może nastąpić wzrost emisji zanieczyszczeń z procesów spalania paliw w celach grzewczych czy wzrost emisji komunikacyjnej wskutek wzrostu natężenia ruchu – nie przewiduje się jednak, aby miało to znaczący wpływ na wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza

- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe:**

- do celów grzewczych należy stosować rozwiązania techniczne i media grzewcze ograniczające emisje zanieczyszczeń do środowiska z uwzględnieniem zapisów dotyczących zasad zaopatrzenia w energię z odnawialnych źródeł energii:
 - o obowiązuje zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej przekraczającej 100 kW;
 - o obowiązuje zakaz lokalizacji urządzeń wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru i biogazu;

- o dopuszcza się lokalizację pomp ciepła, kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych wyłącznie w terenach 1-2MN, 1-5MN-U, 1US-UB oraz w terenach 1-2RZM na gruntach rolnych, nie wymagających uzyskania zgody na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej.

Ukształtowanie powierzchni ziemi

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i wtórne, krótko i długoterminowe, stałe:**
 - przy wykonywaniu prac ziemnych, oraz przy niwelacji terenu, w związku z realizacją inwestycji stanowiących ustalenia planu, zajdą istotne zmiany w ukształtowaniu terenu, zostanie naruszona pokrywa glebowa wraz z istniejącymi biocenoząmi oraz zostanie zmniejszona powierzchnia biologicznie czynna;
 - zmiany ukształtowania powierzchni terenu w wyniku budowy nowych obiektów mieszkaniowych i usługowych ograniczone zostaną do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w ich otoczeniu.
- **Oddziaływania pozytywne – pośrednie, długoterminowe, stałe:**
 - nie przewiduje się.

Krajobraz

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:**
 - projektowane zmiany przeznaczenia w miejscowym planie mają charakter lokalny, bez istotnego znaczenia dla postrzegania krajobrazu całej Gminy.
- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:**
 - planowane zagospodarowanie sprzyja zachowaniu obszarów o cennych walorach krajobrazowych – ekspozycja bierna doliny rzeki Wisły, zwłaszcza wgląd w dolinę z wałów, pozostaje niezaburzona;
 - na obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji usług handlu wielkopowierzchniowego;
 - lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych – zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - zgodnie z Rysunkiem planu ustala się nieprzekraczalne linie zabudowy wpływające na zachowanie ładu przestrzennego;
 - obowiązuje zakaz lokalizacji urządzeń wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energią wiatru i biogazu – inwestycje związane z energetyką wiatrową cechują się silnym wpływem na fizjonomię krajobrazu; turbiny wiatrowe stają się dominantami w krajobrazie rolniczym.

Klimat

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, chwilowe:**
 - nie przewiduje się – na analizowanych terenach nie przewiduje się wprowadzenia funkcji, które miałyby znaczący wpływ na zmianę lokalnego topoklimatu, ani znaczący wpływ na pogorszenie warunków klimatu akustycznego.
- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie i wtórne, długoterminowe, stałe:**
 - w zakresie klimatu akustycznego – wskazuje się tereny dla których określa się dopuszczalne poziomy hałasu; dla terenów, które są faktycznie zagospodarowane, należy przyjmować poziom hałasu ustalony dla podstawowego przeznaczenia terenów zgodnie z przepisami odrębnymi;

- ustala się zasady zaopatrzenia w ciepło: do celów grzewczych należy stosować rozwiązania techniczne i media grzewcze ograniczające emisje zanieczyszczeń do środowiska z uwzględnieniem zapisów dotyczących zasad zaopatrzenia w energię z odnawialnych źródeł energii:
 - o obowiązuje zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej przekraczającej 100 kW;
 - o obowiązuje zakaz lokalizacji urządzeń wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru i biogazu;
 - o dopuszcza się lokalizację pomp ciepła, kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych wyłącznie w terenach 1-2MN, 1-5MN-U, 1US-UB oraz w terenach 1-2RZM na gruntach rolnych, nie wymagających uzyskania zgody na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej.

Zasoby naturalne

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, średnio i długoterminowe, stałe:**
 - nie przewiduje się.
- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe:**
 - zgodnie z przepisami odrębnymi, na Rysunku planu zostało wskazane:
 - o udokumentowane złożo kopalin „Spytkowice” (WK296);
 - o udokumentowane złożo kopalin „Wisła-Północ” (WK304).

W granicach wskazanych złóż obowiązują warunki zagospodarowania zawarte w przepisach odrębnych.

Zabytki

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie i pośrednie, średnio i długoterminowe, stałe:**
 - nie przewiduje się.
- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, długoterminowe, stałe:**
 - obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków (wskazane na Rysunku planu), podlegają prawnej ochronie dóbr kultury na podstawie przepisów odrębnych. Obowiązują następujące zasady i wymagania dotyczące ochrony obiektów zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków:
 - o zakazuje się przekształceń obiektów oraz ich bezpośredniego otoczenia, powodujących obniżenie wartości historycznych, estetycznych lub architektonicznych tych obiektów;
 - o dopuszcza się przebudowę, nadbudowę i rozbudowę oraz zmianę funkcji obiektów zabytkowych przy zachowaniu cech stylowych i detalu architektonicznego;
 - stanowiska archeologiczne (wskazane na Rysunku planu), podlegają prawnej ochronie zabytków na podstawie przepisów odrębnych. Wszelkie działania wymagające prowadzenia robót ziemnych (z wyjątkiem związanych z uprawami rolnymi) w obrębie stanowisk wymagają zapewnienia nadzoru archeologicznego zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dobra materialne (budynki, infrastruktura techniczna, sieć drogowa)

- **Oddziaływania negatywne – bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe:**
 - nie przewiduje się – obszary objęte projektem planu są terenami, których zainwestowanie nie wpłynie negatywnie na zabudowania, infrastrukturę czy obiekty o znacznej wartości materialnej,

znajdujące się w otoczeniu tych terenów, które mogłyby ulec zniszczeniu w wyniku realizacji planowanych inwestycji. Poza infrastrukturą techniczną, realizacja planowanych zamierzeń nie spowoduje oddziaływania na inne dobra materialne.

- **Oddziaływania pozytywne – bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe:**

- dla całego obszaru objętego planem w zakresie ochrony przeciwpożarowej obowiązuje:
 - pokrycie zapotrzebowania w wodę dla celów przeciwpożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - zapewnienie wymaganych standardów w zakresie ilości i jakości wody z uwzględnieniem ochrony przeciwpożarowej;
- zgodnie z przepisami odrębnymi, wskazuje się obszar szczególnego zagrożenia powodzią: na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat, pomiędzy linią brzegu Wisły, a wałami przeciwpowodziowymi, uwzględniony w oparciu o mapy zagrożenia powodziowego. W obszarze tym mają zastosowanie przepisy odrębne wynikające z położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Z dokonanej w prognozie analizy i oceny wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska wynika, że realizacja ustaleń planu nie powinna powodować znaczących negatywnych skutków dla środowiska, w tym przyrodniczego – przy przestrzeganiu zasad podanych w ustaleniach projektu planu i przestrzeganiu przepisów odrębnych.

12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Zapisy projektu planu uwzględniają rozwiązania eliminujące negatywne oddziaływanie na środowisko. Nie proponuje się innych rozwiązań zapobiegawczych, ograniczających lub kompensacyjnych niż te, zawarte w analizowanym dokumencie służące ochronie środowiska.

Nie prognozuje się negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 – w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują obszary specjalnej ochrony Natura 2000, oraz integralność tych obszarów znajdujących się poza granicami planu, na terenie gminy Spytkowo.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Alternatywę stanowi nie podejmowanie realizacji ustaleń projektu planu. Takie działanie, polegające na zaniechaniu, byłoby niewłaściwe ze względu na fakt, iż dokonanie zmiany zapisów planu mają na celu stworzenie prawnych warunków dla planowanego zagospodarowania obszaru objętego planem, w zgodności z wymogami ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowo. Projekt planu ma również na celu wskazanie uwarunkowań prawnych wynikających z przepisów odrębnych, prawomocnych rozporządzeń i decyzji.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM, PODSUMOWANIE

- Niniejsze opracowanie sporządzono na potrzeby przygotowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice zgodnie z Uchwałą Nr XXXII/329/22 Rady Gminy Spytkowice z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Lipowa w Gminie Spytkowice.
- Zakres Prognozy został ustalony pismem RDOŚ w Krakowie Nr OO.411.3.73.2022.MZi z dnia 29 lipca 2022 r. oraz pismem PPIS w Wadowicach Nr NZ.90830.22.2022 L.dz.3418.22 z dnia 2 sierpnia 2022 r. Zakres Prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).
- Podejmowany projekt planu ma na celu stworzenie prawnych warunków dla planowanego zagospodarowania obszaru objętego planem, w zgodności z wymogami ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowice. Projekt planu ma również na celu wskazanie uwarunkowań prawnych wynikających z przepisów odrębnych, prawomocnych rozporządzeń i decyzji.
- Podejmowana procedura sporządzenia planu dotyczy miejscowości Lipowa w gminie Spytkowice o łącznej powierzchni 84,26 ha.
- W projekcie planu wyznacza się nowe tereny do potencjalnego rozwoju urbanizacji stanowiące nowe tereny inwestycyjne wynikające ze Studium: + 6,23 ha, dotyczące następujących kategorii terenów:
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN): +3,06 ha;
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U): +2,53 ha;
 - tereny dróg publicznych (KDL, KDD): +0,35 ha;
 - tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (KR): +0,29 ha.
- Przyrosty terenów inwestycyjnych w miejscowości Lipowa częściowo znajdują się w obrębie kompleksów gleb podlegających ochronie ze względu na najwyższą wartość użytkową dla rolnictwa – 86,4% wskazanego przyrostu stanowią gleby najwyższych klas bonitacyjnych (I-III klasa bonitacyjna). Możliwość zmiany sposobu użytkowania na cele nierolnicze wskazanego terenu zależy będzie zatem od zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
- Na terenie miejscowości Lipowa nie występują obszary prawnie chronione, określone w art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Granica miejscowości biegnąca doliną rzeki Wisły stanowi jednocześnie granicę Rudniańskiego Parku Krajobrazowego. Korytarz ekologiczny wyznaczony zgodnie z planem ochrony Rudniańskiego PK (Uchwał Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 września 2017 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Rudniańskiego Parku Krajobrazowego uwzględniającego zakres planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Rudno PLH120058 i Rudniańskie modraszki - Kajasówka PLH120077) swoim

zasięgiem obejmuje niewielki fragment miejscowości Lipowa. W obszarze objętym projektem planu w miejscowości Lipowa nie występują lasy, w tym lasy o funkcji ochronnej.

- Przez teren miejscowości Lipowa, w kierunku północ-południe, przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Dolina rzeki Wisły zlokalizowana jest w zasięgu sieci korytarzy ekologicznych zapewniających łączność pomiędzy obszarami Natura 2000.
- Obszar objęty projektem planu w miejscowości Lipowa znajduje się w zasięgu:
 - udokumentowanych złóż węgla kamiennego „Spytkowice” i „Wisła-Północ”
 - obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, uwzględnionego w oparciu o mapy zagrożenia powodziowego:
 - na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;
 - na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat;
 - pomiędzy linią brzegu Wisły a wałami przeciwpowodziowymi;
 - obszarów zagrożonych powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat;
 - obszarów zagrożonych powodzią dla scenariusza całkowitego zniszczenia obwałowań;
 - obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi opracowanych w ramach Wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP);
 - obszarów zagrożonych powodzią od wód gruntowych (podtopienia) zgodnie z danymi Centralnej Bazy Danych Geologicznych.
- Tereny objęte projektem planu w miejscowości Lipowa znajdują się poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 444 Dolina rzeki Skawa oraz poza zasięgiem stref ochrony bezpośredniej i pośredniej od ujęć wód podziemnych.
- Na obszarze objętym projektem planu w miejscowości Lipowa nie zostały zidentyfikowane żadne osuwiska, a także tereny zagrożone ruchami masowymi.
- W granicach obszarów objętych projektem planu nie występują obiekty wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Znajdują się natomiast 2 obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków – kaplica i budynek mieszkalny. W obszarze planu zidentyfikowane zostały również stanowiska archeologiczne.

Z dokonanej w niniejszej Prognozie analizy i oceny wynika, że projekt planu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i niższego szczebla. Warunkiem realizacji celów ochrony środowiska będzie przestrzeganie zasad ochrony zasobów środowiska przyrodniczego zawartych w ustaleniach projektowanego planu i przepisach odrębnych.

Podsumowując, projekt planu spełnia wymagania ochrony środowiska. Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe nie mają konfliktu z obszarami objętymi procedowanym projektem planu. Wprowadzane zmiany uznaje się za korzystne dla mieszkańców i rozwoju gospodarczego Gminy i niekonfliktowe z wyznaczonymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy.

15. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

1. Gmina Spytkowice – Opracowanie ekofizjograficzne, Spytkowice 2017 r.
2. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Spytkowice na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025 – Załącznik do Uchwały Nr XL/355/18 Rady Gminy Spytkowice z dnia 27 czerwca 2018 r.
3. Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice, Spytkowice, aktualizacja październik 2018.
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice uchwalonego Uchwałą Nr V/38/19 Rady Gminy Spytkowice z dnia 10 kwietnia 2019 r.
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice – Uchwała Nr XVI/124/04 Rady Gminy Spytkowice z dnia 12 lutego 2004 r.
6. Zmiana miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice – Uchwała Nr XII/86/11 Rady Gminy Spytkowice z dnia 27 września 2011 r.
7. Zmiana miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice – Uchwała Nr XXIII/213/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 25 stycznia 2021 r.
8. Zmiana miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice – Uchwała Nr XXVII/262/21 Rady Gminy Spytkowice z dnia 24 czerwca 2021 r.
9. Strategia Rozwoju Gminy Spytkowice na lata 2022-2030, Spytkowice 2022.
10. Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Spytkowice na lata 2008-2032 – Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVII/138/08 Rady Gminy Spytkowice z dnia 18 marca 2008 roku.
11. Raport o stanie Gminy Spytkowice w 2021 roku, Spytkowice 2022 r.
12. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Spytkowice na lata 2021-2027 z elementami Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) – Załącznik do Uchwały Nr XXXVI/367/22 Rady Gminy Spytkowice z dnia 21 czerwca 2022 r.
13. Uchwała Nr XXII/203/20 Rady Gminy Spytkowice z dnia 22 grudnia 2020 roku w sprawie: ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę z gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Spytkowice.
14. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Spytkowice na lata 2019 – 2022 – Załącznik do Uchwały Nr VI/55/19 Rady Gminy Spytkowice z dnia 29 maja 2019 r.
15. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wadowickiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 – Załącznik do Uchwały Nr XI/113/15 Rady Powiatu w Wadowicach z dnia 17 grudnia 2015 r.
16. Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 – Załącznik do Uchwały Nr XXII/220/20 Rady Powiatu w Wadowicach z dnia 29 grudnia 2020 r.
17. Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Wadowickiego na lata 2022-2025 – Załącznik do Uchwały Nr XXXII/307/21 Rady Powiatu w Wadowicach z dnia 30 grudnia 2021 r.
18. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego – zatwierdzony Uchwałą Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.
19. Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” – aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 zatwierdzona Uchwałą Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 147 grudnia 2020 roku.

20. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 18 września 2014 roku oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 9 grudnia 2016 roku zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005.
21. Program Strategiczny Ochrona Środowiska, załącznik do uchwały Nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r.
22. Plan gospodarki odpadami województwa małopolskiego na lata 2016-2022, załącznik nr 1 do uchwały nr XXXIV/509/17 sejmiku województwa małopolskiego z dnia 27 marca 2017 r.
23. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego. Małopolska 2033 – z hałasem nie po drodze, Kraków 2013; Uchwała Nr XLII/663/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 września 2013 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXIV/494/09 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 3 lipca 2009 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego na lata 2009 - 2013”,
24. Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Małopolska 2023 – w zdrowej atmosferze, Kraków 2013r., przyjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLII/662/13 z dnia 30 września 2013 r.,
25. Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2017 roku, WIOŚ w Krakowie, Kraków 2018.
26. Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie, Kraków 2022.
27. Wyniki pomiarów monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie województwa małopolskiego wykonanych w 2018 r.
28. Wyniki badań monitoringowych jakości wód podziemnych prowadzonych w województwie małopolskim w 2018 roku w ramach monitoringu regionalnego.
29. Mapa Geośrodowiskowa Polski (1:50 000) - arkusz 914 Wolbrom, arkusz 946 Skała, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997.
30. Przeglądowa Mapa Geologiczno-Inżynierska Polski (1:300 000), Arkusz E3 Kraków, Arkusz F3 Cieszyn, Instytut Geologiczny.
31. Mapa obszarów zagrożonych podtopieniami i Monitoring Wód Podziemnych - www.pig.gov.pl.
32. Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017, Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.
33. Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.), 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.
34. Woś A., Klimat Polski, Warszawa 1999.

mgr inż. arch. kraj. Mateusz Kulig

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 66 ust. 1 pkt. 19a *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) oraz w *rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym*, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1, 2. W 2013 roku ukończyłem międzywydziałowe studia inżynierskie na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie, kierunku Architektura Krajobrazu. Brałem również udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Data sporządzenia *Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Lipowa w Gminie Spytkowice*, stanowiącej element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – styczeń 2024 r.

Składając niniejsze oświadczenie jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Mateusz Kulig

[podpis]